

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez listodobne in poštne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Skupno gospodarsko delo.

Že nekaj mesecev sem igrato klerikalci v svojem glavnem listu vlogo spravljive stranke. Tako se delajo, kakor da jim skrb za blagor slovenskega naroda teži dušo in srce v toliki meri, da zatajujejo sami sebe in se pripravljajo na veliko žrtev, podati slovenskim liberalcem roko za skupno delo za narod. Seveda je med odraslimi ljudmi le bore malo takih navidezov, katerim imponira tako nastopanje; vsi drugi vedo, da je vsa ta klerikalna spravljivost hlinjena, da je to le maneuver.

A dobro je, da se ta klerikalna spravljivost časih ilustrira s kakim klerikalnim dejanjem.

Skupno delo je najprej mogoče in je najlaglje na gospodarskem polju. Klerikalci imajo neodpustni greh, da so gospodarske interese slovenskega naroda začeli izkoriščati za svoje strankarske namene in da so politični boj zanesli na gospodarsko polje. A vzlic temu se da na gospodarskem polju še najprej doseči porazumljenje in zagotoviti skupno delo. Treba je samo, da se pri gospodarskih zadevah pusti politika na stran.

Ko bi bila klerikalna spravljivost količkaj resnična, ko bi bilo klerikalcem količkaj za dobro stvar, za korist naroda, potem bi gotovo najprej na gospodarskem polju z dejanji pokazali dobro voljo doseči spravo. »Slovenec« trobi tako rad, da smo mi tisti, ki niti na gospodarskem polju nečemo skupnega dela. Evo dokaza, kako pripravljajo klerikalci skupno gospodarsko delo.

V Zagorju ob Savi obstoji že mnogo let posojilnica, okrog katere so zbrani sicer večinoma samo liberalci, ker je klerikalcev v Zagorju preključeno malo.

Ta posojilnica deluje jako dobro. Tekom let si je s previdnim gospo-

darstvom opomogla tako, da ima danes prav lep rezervni fond, ki je že sam zadostno jamstvo, da združniki ne bodo nikdar prišli v tak neprijeten položaj, kakor člani katoliških združenj. Vrh tega so okrog posojilnice zbrani možje gospodarsko tako trdni, da je njih osebno jamstvo največja garancija, kar se je more kdo misliti. Posojilnica se seveda čisto nič ne vtiča v politične zadeve. Vloge sprejema od liberalcev, od klerikalcev in od socijalnih demokratov ter jih vsem enako obrestuje; posojila daje klerikalcem ravno tako, kakor liberalcem in socijalnim demokratom, če izpolnijo za vse enake pogoje.

S to posojilnico je v popolni meri ustrezno vsem potrebam Zagorja.

A kaj so storili za spravo in za skupno gospodarsko delo tako vneti klerikalci? Ustanovili so v Zagorju konkurenčno posojilnico pod imenom »Ljudska posojilnica in hranilnica«.

Iz gospodarske potrebe ta zavod ni nastal, ker zadostna stara posojilnica popolnoma. Nova klerikalna posojilnica bo dajala posojila po isti obrestni meri, kakor stara posojilnica in bo istotako obrestovala posojila ter sploh poslovala tako, kakor stara posojilnica. Razloček bo le ta, da ima stara posojilnica lep rezervni fond, klerikalna pa nobenega knofa, da ima stara posojilnica odbor-nike, katerih jamstvo kaj zaleže, nova posojilnica pa takih ne bo imela in bo vse jamstvo ležalo na članih. Stara posojilnica ima mnogo svojih vlog, nova pa bo morala denar dobivati iz Ljubljane, torej od drugih zavodov in vseh tega ne bo imela dosti dobička.

Klerikalci so ustanovili ta zavod zgolj in edino iz političnih namenov in da bo kak kaplan kaj zaslužil. Uspeh tega dela bo, da bodo nekateri člani stare posojilnice prestopili k novi, da bo pri stari posojilnici nekaj manj vlog, nekaj manj posojil in

vsled zmanjšane prometa nekaj manj dobička. Klerikalni posojilnici s tem ne bo dosti pomagano. Saj vidimo v Metliki, na Vrhniki in sploh v raznih krajih na Notranjem in Dolenjskem, kako je s klerikalnimi konkurenčnimi posojilnicami. Napravile so starim zavodom nekaj škode, koristile pa niso nikomur nič.

V splošnem narodnem interesu je, da imamo zavode, ki služijo res prebivalstvu, zavode, ki so dobro upravljani, ki so trdno podprti glede jamstva in ki imajo kaj rezervnega fonda. Namesto da bi klerikalci delali na to, pa snujejo slabe konkurenčne zavode, ki delajo samo škodo, ne koristijo pa nikomur — kvečjemu kakemu kaplančetu.

Slučaj v Zagorju zopet kaže, kako prazno in puhlo je vse zatrevanje klerikalcev o skupnem gospodarskem delu, da je to zatrevanje le pesek v oči, kajti dejanja pričajo, da klerikalci slej ko prej samo razdirajo in uničujejo vse, kar ne služi njihovim umazanim osebnim in strankarskim namenom.

Vojna na Daljnem Vzhodu.

Kuropolitkin se ne umakne iz Mukdena.

Poročevalec »Novega Vremena« brzojavlja svojemu listu iz Mukdena: Sporočim Vam, da se ruska armada, ne oziraje se na to, da je bila vsled kršenja kitajske nevtrali-tete prisiljena raztegniti svojo fronto proti severozapadu, iz Mukdena ne umakne do odločilne bitke. Javlja se, da so bili Japonci v okolici Datanšina poraženi in da se umičejo na Sinmintinsko cesto.

Boj se nadaljuje na vsi fronti: na severozapadu pri Salinpu, na vzhodu na Gutulinskem prelazu, v centru pa pri Suhulapu. Ta vas je v nedeljo ponoči prehajala iz roke

v roko, končno pa so jo naši voji osvojili in pregurali iz nje Japonci, ki so jo branili z največjo trdovratnostjo.

Na letem krilu in povsodi v centru je uspeh na naši strani; sovražnik neprestano napada naše pozicije v kljub ogromnim svojim izgubam, japonska garda se razbija v ljutem boju z enim izmed naših korov, na levem krilu se izborna drži vsa vrsta naših vojev. Odhod naših vojsk s prejšnjega desnega krila proti Sahedepu ni umikanje, nikdo ne misli zapustiti Mukdena, marveč ima zgolj ta namen, da se na krilu spremeni prvotno stališče in da se zavzemo strateško ugodnejše pozicije. Stojimo na pragu odločilnih dogodkov. Mi moramo izriniti za nas ugodni strateški položaj in zadati Japoncem odločilni udarec. Treba nam je razbiti armado generala Nogija in izvršiti ono, kar se ni posrečilo Port Arturu.

Nobenega dvoma ni, da se vzdrži naša armada na svojih dosedanjih pozicijah okoli Mukdena do poslednje skrajnosti in takrat se tudi izvojuje pri Mukdenu odločilna bitka.

Kuropolitkinovo poročilo.

General Kuropolitkin je poslal 6. t. m. to-le poročilo: Na desnem bregu reke Hun je sovražnik navalil na naše pozicije pri Jansintunu s severa in z juga, a je bil odbit. Manjši ruski oddelek je prodiral proti Sinmintinu in osvojil vas Cintandže pri Tačičavu. Ker je pa sovražnik dobil ojačenja, se je naš oddelek zopet umaknil iz vasi. Japonci so imeli znatne izgube. V okolici Putilovskega griča smo še uplenili tri puške na stroj in ujeli 50 Japoncev. Napadi na Kandolisan in Ubenpuco so bili

odbiti, na pozicijah na Gaotolinu je vse mirno.

V torek, 7. t. m., pa je poslal Kuropolitkin brzojavko, glasečo se tako-le:

Na desnem bregu reke Hun je sovražnik opetovano navalil na naše oddelke ob fronti vasi Jansintun in Juankuantan, a je bil vselej odbit.

Vsi energični napadi na Putilovski in Novgorodski grič, kakor tudi na Kandolizan so bili odbiti.

Včasih pridejo Japonci, ki so nas obšli in streljali na svoje vojake, ker so jih smatrali za Ruse, do našega žičnatega omrežja. V Ubenepuci nahajajoči se voj so Japonci včeraj zvečer ob osmih napadli, a so bili odbiti. Proti jutru so Japonci zopet stopili v ofenzivo. Mi smo izvršili protinapad in zasegli tri puške na stroj.

Sovražnik je energično navalil na Juhuantun in osvojil del te vasi. Kasneje so ga naši voji zopet pregnali iz vasi. Japonski naskok na naš center se je ponesrečil. Desno sovražnikovo krilo je navalilo na Ubenepuco, a se skoro nato umaknilo pred našim artiljerijskim ognjem.

Japonske vesti.

Iz japonskega glavnega taborišča se poroča: V ponedeljek, 6. t. m., so japonski voji prodrali v smeri proti Huajenu in so osvojili najprvo Pinšihato, nato pa Huajen. Položaj v okolici Dita je neizpremenjen. V torek ob treh zjutraj je ruska artiljerija obstreljevala začela japonske pozicije pri Tunšiatunu. Nato so Rusi navalili na grič v obližju te vasi, a so bili odbiti; izgubili so 30 moč. Ob 2. zjutraj je ruska artiljerija pri Tašanu in Vanpošanju koncentrirala svoj ogenj na naše pozicije, ki jih je napadla tudi ruska pe-

LISTEK.

Njena duša je zahrepenela po smrti . . .

Solnce je sijalo na vedrem nebu. Zrak je bil čist in prozoren in še celo težka, umazana megla, ki leži navadno nad mestom, se je izgubila . . . V naravi je kličo življenje . . .

V prostranem vrtu mestne bolnišnice so se izprehajali s počasnimi koraki bolniki, moški in ženske, zagnjeni v dolge halje. Up jim je odseval z bledeh, izmučenih lic, up, da jim pomladansko solnce vrne zdravje . . . Mirno je bilo na zelenem vrtu, tišina je vladala tudi znotraj bolnišnice. Na dolgem hodniku se je pojavila zdaj-pazdaj sestra-strežnica; oddaljila se je z drsajočimi koraki, rožni venec ji je rožljaj ob strani . . .

V gostih pramenih so se vsipali solnčni žarki skozi visoka okna v bolniško sobo, kjer so ležale bolnice na belo pobarvanih železnih posteljah. Žarki so obsevali upala lica trpečih bolnic, kot bi jim hoteli vlti življenske moči . . . Bolesten vzdih je tuintam predramil tišino . . .

Ležala je čisto v kotu, ločena od

drugih. Desnica ji je počivala na odeji, fini, skoro prozorni prsti so se ji premaknili od hipa do hipa . . . Z motnim pogledom je zrla v solnčne pramene in v drobni prah, ki se je kopal v njih . . . Bolestna poteza ji je zaigrala krog osinelih, izpitih ust . . . Zaprla je trepalnice in njena duša je zahrepenela po smrti . . .

Noč . . . ! Bolnice spe; enakomerno dihanje se čuje po mračni sobi . . . A ona bdi . . . V duši se ji odkriva njeno prošlo življenje, nejasne podobe plovejo mimo nje, bližajo se ji neslišno in izginjajo liki sencam v nerazločnih potezah . . . Za hip vzplamti v njej jasna luč veselega trenutka, a pogrezne se v temo, in na njeno mesto stopi dolga, neskončna vrsta zlih prikazni, ki se ji reže škodoželjno v obraz in iztezajo po njej koščene roke . . . Ne more se otresti teh zlobnih pošasti, njih število raste, vedno bolj se gnetejo krog nje in grabijo po njej s koščeni rokami . . .

Lepa je bila, mlada, žive nravi. Koprnenje po življenju ji je sijalo iz oči. Svet se ji je zdel lep in šla bi bila, da se naučije njegove lepote, šla po beli cesti, preko širnih poljan, daleč v neznane kraje . . .

In šla je . . . In blagoslov materin

je šel z njo . . . Videla je njega in njena duša ga je vzljubila in izlila se je v njegovo . . . Živela je v ljubezni, pila je slastno iz njene kupe, kot bi slutila, da izginje kmalu, prekmalu . . .

Povila je dete . . . On jo je zavrgel, pahnil jo je v obup, ko si je bil nasitil svojo strast . . . V duši ji je vzkliklo sovražstvo in preklinjala je njega, ki mu je bila dala srce, preklinjala je svojo usodo . . . In materin blagoslov je šel od nje . . . Mrak ji je legel na dušo . . . Pristudil se ji je svet, zagnjusilo se ji je življenje . . .

Oblaki so se podili preko neba, hiteli so jadrno, potapljali so se na obzorju, a potopili se niso . . . In ona je stala na širni poljani in gledala je po beli cesti, ki se je izgubljala v meglo . . . Krenila je po cesti, a ni je bilo konca in ni bilo kraja poljane. Preko neba pa so se podili oblaki, pogrezali so se na obzorju, a pogrezali se niso . . .

Šla je po cesti preko poljane in zašla je v blato . . . In z blatom je odela svoje življenje in ni izkušala se očistiti blata . . .

Vstali so pač v njej trenutki, jasni, svetli trenutki, ki so jo vabili v lepo življenje; a zatrla jih je. Zanj ni bilo pota nazaj . . .

Mladost je prešla, izginila je lepota . . . Gnusna bolezen ji je jela razjedati telo . . . In tedaj je spoznala, da je bila izgrešila pot in silen kes se ji je porodil v srcu in zaželela si je nazaj svoje čisto dušo . . . A bilo je prepozno . . .

S studom so se obračali ljudje od nje . . .

Nosila je pečat prokletstva na čelu . . . Preberačila se je od kraja do kraja. Bolna, strta, onemogla je našla zavetje v bolnišnici. A njena duša ni našla miru . . .

V tihih nočeh, ko so spale bolnice, se je oglasila v nji vest in vzbudil se ji je kes nad izgubljenim življenjem . . . In zle pošasti so se ji porajale pred dušo, gnetle so se krog nje, rezale so se ji v lice in grabile so po njej s koščeni rokami . . .

Zdravja ni upala . . . Polastila se je je popolna apatija . . .

V gostih pramenih so se usipali solnčni žarki skozi visoka okna v bolniško sobo . . . In ona je gledala z motnim očesom te pramene in drobni prah, ki se je kopal v njih . . . Krog ustn ji je zaigrala bolestna poteza . . . Zaprla je trepalnice in njena duša je zahrepenela po smrti . . .

Miranov.

Slovenci v šomodski županiji na Ogrskem.

Zgodovinska, narodopisna in književna črtica.

Spisal Anton Trstenjak.

(Dalje.)

Ne samo na pusti Liszó, kjer so bili Slovenci sosedje mažarska »gospoda« nego tudi daleč okrog so se naselili naši rojaki. Kdaj in kako se je to zgodilo, o tem nimamo zgodovinskih podatkov in dokazil. Krčili so stare gozdove, a na krčevinah so sejali žito in sadili vinsko trto. Vsaka občina ima še danes svoje vinograde, n. pr. Liszó, Bükkösd, Porrog, Sánd.

Ivan Čaplovič samo kratko omenja, da so Slovenci prebivali v šomodski županiji v naslednjih osmih vaseh, a te so: Mihályd, Sánd, Liszó, Szt. Péter, Bükkösd, Szt. Pál, Porrog, Pat. Kako in kdaj so prišli sem Slovenci, ni mu bilo znano; a tudi mu ni bilo znano, da so se Slovenci naselili še v drugih vaseh, a te so: Szent Király, Vése in Berény. Porrog in Szent Király stabiili popolnoma slovenski vasi. Tako je dognano, da je bilo med Veliko Kanižo in železno cesto Gje-kenice — Csurgu enajst slovenskih vasi.

hota. Ob polupetih zjutraj je bil ta napad popolnoma odbit.

Ob 11. uri dopoldne so Japonci osvojili Haušengpao zapadno od železniške proge in so odbili ruski protinapad.

Na desnem bregu reke Hun v bližini Ingšituna, 7 milj jugozapadno od Mukdena, je opaziti, kakor da bi se Rusi polagoma okrepilevali.

Japonci so osvojili dve tretjini Likuanpava, osem milj zapadno od Mukdena in so odbili desle vse ruske napade. Včeraj dopoldne pa so baje osvojili Mačuntan.

Boji v torek.

Reuterjev urad poroča iz Mukdena z dne 7. t. m.: Danes se je bil na desnem krilu ljut boj do večera. Bojna vrsta je dolga šest vrst. Proti večeru so Japonci osvojili ugodno pozicijo pri Madziapu in so prodrli še nekoliko bolj proti severu, ne da bi se, kakor se kaže, le količkaj približali svojemu cilju. Ruske izgube v tej bitki so že sedaj večje, kakor pri Liaojangu, japonske izgube pa so naravnost ogromne.

Ob dveh popoldne je japonska pehota zasadi Jazutun.

Ruska brzojavna agentura pa javlja iz Mukdena: Krvava bitka še vedno ni ponehala, marveč postaja vedno ljutejša. Ker so Rusi svoje desno krilo upognili proti severu, stoje sedaj paralelno z japonsko kolono, ki jih je namerala obiti. Obasovražnika se trdovratno držita v svojih pozicijah. Vsak dan dovajajo nove japonske ujetnike.

Tekom dne so bili ljuti boji pri Jnhuatunu na cesti v Sinmintin. Preteklo noč so Japonci znova napadli Rennenkampfov oddelek, Kutulinski prelaz in pozicije pri Putilovskem griču.

General Oku pobit?

»Berliner Tagblatt« se poroča iz Petrograda: V petek in soboto se je skrajno nevarni položaj Kuropatkinove armade odločno zboljšal, ker so pravočasno dosepele na bojišče rezerve; k spremembi situacije je zlasti mnogo pripomoglo to, da je general Kaulbars osebno posegel v boj.

Japonci so z vso gotovostjo računali, da bodo v soboto 4. t. m. zvečer že v Mukdenu. Vse prodiranje generala Oka je bil Kuropatkin prisiljen sprejeti odločno bitko, ker bi se sicer mogel umakniti samo z ogromnimi izgubami. V tem obupnem boju se je Rusom posrečilo generala Oka prisiliti, da se je moral umakniti.

Okujeva armada je popolnoma pobita. V tej bitki bo

odločilno, kdor bo imel več rezerv in kdor bo razvil večjo energijo.

Sedaj je brez dvoma rusko desno krilo na boljšem.

Tudi najnovejša poročila iz Mukdena, datirana z dne 8. t. m. ob 2. uri 40 min. zjutraj se glasi ugodno za Rusin je v direktnem nasprotju z neugodnimi vestmi, ki se širijo iz Londona.

Glasom tega poročila so Japonci po noči 6. t. m. z znatnimi silami napadli ruske sprednje voje pri Čan-šenpu ob železniški progi. Po mnogih brez uspešnih napadih so Japonci ustavili svoje prodiranje. Izgube so na obeh straneh velike.

Oddelek generala Rennenkampfa je zopet uspešno odbil vse japonske napade.

Kuropatkin na potu v Tielin?

»Daily Telegraph« se poroča iz Tokija z dne 8. t. m.: Glasom neke brzojavke iz Inkova se sodi, da se glavna ruska armada pri Fušunu umiše proti Tielinu. Izgube njene so znatne. Vsi ruski pomožni voji so se preko Mukdena poslali na sever. Kuropatkin je že premestil svoje glavno taborišče. Japonsko levo krilo se je po ljetem boju v ponedeljek utaborilo severno od Mukdena.

V nedeljo se je spopadla japonska konjenica pri Jankati, 25 milj severno od Sinmintina, z več nego 1000 kozaki; Rusi so bežali in so pustili na bojišču več mrtvecev.

Levo krilo ruskih zadnjih vojev, ki šteje 20000 izbranih vojakov, se takisto polagoma umiše.

Ta vest je malo verjetna. Ako bi bili Japonci že v ponedeljek, kakor pravi poročilo, taborili severno od Mukdena, bi moralo to mesto že zdavna biti v japonskih rokah in Kuropatkin bi bil od vseh strani obkrojen, da bi se ne mogel niti več ganiti.

Sicer pa Kuropatkin ničesar ne omenja v svojem poročilu o teh važnih dogodkih, ki bi se imeli vršiti že v ponedeljek, dasi ga je odposlal šele v torek, torej dosti kasneje, kar z gotovostjo kaže na to, da so se iz Inkova sporočeni dogodki vršili samo v glavi dotičnega poročevalca.

„Blizu velike zmage“.

Naudeau, vojni poročevalec pariškega »Journala«, sklepa svojo zadnjo brzojavko iz Mukdena s temi-le značilnimi stavki: »Očividno je, da je japonska ofenziva zelo nevarna; uvaževati pa se mora, da se je japonska armada s tem, da se je okrenila, izolirala. Njen položaj lahko postane velekritičen. Ruska armada se je takisto okrenila in spremenila svojo fronto. Kuropatkin še morda ni bil nikdar tako blizu veliki svoji zmagi, kakor sedaj. Za vse slučaje pa se je vse pripravilo,

da se omogoči eventualno umaknjenje iz Mukdena.

Ugodna poročila.

Iz Petrograda se poroča: Z bojišča dobajajo skoro sama ugodna poročila, ki zlasti slave uspeha generala Lineviča na vzhodnem krilu. Linevič je obšel japonsko desno krilo in ga sedaj potiska proti zapadu.

Tudi vesti o bojih zapadno od Mukdena so ugodne. V ponedeljek so Rusi osvojili Tafačin, 25 km severozapadno od Mukdena, na polovici pota v Sinmintin.

General Sasulič, poveljnik drugega sibirskega kora, je sijajno odbil napad japonske garde na Kandolizan.

Vse ruske izgube znašajo dosedaj okoli 30.000 mož, dočim so Japonci izgubili že nad 50.000 mož.

Rusko brodovje.

Iz Pariza se brzojavlja: List »Temps« je dobil brzojavko iz Tanariva, da je rusko brodovje zapustilo Madagaskar in odplovalo proti Džibuti, kjer počaka na tretje baltičko ladjeve.

O parlamentarnem položaju.

Dunaj, 8. marca. Poslanska zbornica bo imela jutri in v petek sejo, v soboto pa bo seja proračunskega odseka. Debata o obrtni noveli se završi šele prihodnji teden ter pride dr. Derschattov predlog na vrsto najbrže šele drugi petek. Vrhutega se bo zbornica vsaj v eni seji bavila samo z imunitetnimi zadevami poslancev Haucka in grofa Sternberga.

Sprememba v brambovskem ministristvu.

Dunaj, 8. marca. Namen današnji avdijski ministrskega predsednika barona Gautsche je bil, da je izročil cesarju prošnjo brambovskega ministra grofa Welsersheimba za odstop. Uradni list prinese že v soboto spremembo o brambovskem ministristvu.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 8. marca. V opoziciji so že nekaj dni zelo razburjeni, ker se je iz avdijske pri cesarju pokazalo, da je bil cesar natanko poučen o vseh dogodkih izza sej izvršilnega odbora združene opozicije. V včerajšnji seji je posl. baron Kaas odločno zahteval, naj se javi tisti poslanec, ki je zakrivil tako blebetavost, ker vendar ne gre, da bi padel sum na vse člane odbora. Neposredno po tej izjavi je ostavil konferenco posl. Komjathy, iz česar se sklepa, da zadene njega krivda.

Budimpešta, 8. marca. V današnji seji je mnogoštevilna galerija pričakovala napovedani govor proti ministrskemu predsedniku grofu Tiszi. Govor pa je izostal, ker je

izvršilni odbor združene opozicije izrekel, da valed sedanjega položaja ministristvo politično ni odgovorno. — Neki jurist neodvisne stranke je že izdelal obtožnico zoper Tiszovo ministristvo, vendar je še dvomljivo, ako se obtožba sploh kdaj vložil.

Budimpešta, 8. marca. Poslanci dr. Daranyi, dr. Lang in pl. Thaly, ki so bili danes v avdijski seji, niso hoteli prav ničesar meritornega izpovedati o pogovoru s cesarjem. Daranyi je le izjavil, da nikakor ne pride v poštev pri sestavi nove vlade, a pl. Thalyju se je baje cesar izjavil v prilog madjarskemu armadnemu jeziku, češ, da se je tudi za časa Marije Terezije ogrskim polkom madjarsko poveljevala, a so se pokazali jako pogumne in spretnosti v vojski proti Prusom.

Iz srbske skupščine.

Belgrad, V včerajšnji seji se je razpravljalo o naknadnem kreditu 200.000 dinarjev. Več radikalnih poslancev je zahtevalo, da se postavi preiskovalna komisija, ki naj dožene ali je ta izdatek opravičen. Po daljši debati je obljubil Pašić, da pojasni zadevo v tajni seji. V tajni seji je izpovedal, da se je 200.000 K izdalo deloma za svečanosti o priliki kronanja, deloma kot dar črnogorskega prestolonasledniku. Ta izpoved se je navdušeno vzela na znanje in se je kredit odobril.

Belgrad, 8. marca. V radikalnih klubih se deluje proti trgovinski pogodbi z Nemčijo. Ker bodo tudi liberalci glasovali z radikalci, je dvomno, ako bo pogodba sprejeta.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 8. marca. Vrhovni nadzornik Hilmi paša je sporočil svoji vladi, da se med vstaši širi vest, da pride 14. t. m. 8000 mož iz Bolgarije na pomoč.

London, 8. marca. Bolgarski knez Ferdinand je imel danes v zadevi macedonskega vprašanja dve dolgi konferenci z državnim kancelarjem Landsdownom. Popoldne je govoril o isti stvari s kancelarjem avstro-ogrski poslanik grof Mensdorff.

Carigrad, 8. marca. V Dri-nopolje je došla vest, da namerava kmalu priti tja strahoviti bolgarski četovodja Petro Kolarev, da raznese z dinamitom vladna poslopja in banko. Dasi vest ni prav verjetna, stražijo po dnevu in po noči močne vojaške patrulje ter po 9. uri zvečer ne sme nihče na cesto.

Nemiri na Ruskem.

Varšava, 8. marca. V Saverdzah je streljala patrulja na 30 delavcev, ki se niso hoteli raziti na poziv. Trije delavci so bili mrtvi, več je pa bilo ranjenih.

Petrograd, 8. marca. Iz Rige se poroča, da se Maksimu Gorkemu zdravje z vsakim dnem boljša. Kmalu namerava začeti pisati veliko razpravo o židovskem vprašanju na Ruskem in njega rešitvi.

Petrograd, 8. marca. V Putilovih fužinah sta se razpočila dva kotla, vsled česar je bilo več delavcev, ki se niso hoteli pridružiti štrajku, ubitih. Eksplozijo so povzročili štrajkujoči delavci. Zvečer so prišli štrajkujoči delavci v tovarne ter so zahtevali isplačilo zaslužka. Ker so jim rekli uradniki, naj pridejo drugi dan po denar, skušali so delavci naskočiti blagajno, toda uradniki so se jim zoperstavili z revol-verji, ter so tri ustrelili, 26 pa ranili. Sedaj straži fužine vojaški kordon.

Pariz, 8. marca. »Štrajkujoči delavci v admiralnih ladjedelnicah so naskočili admiralno poslopje ter postrelili šest delavodij.

Petrograd, 8. marca. Iz Tiflisa se poroča, da se je spuntalo 200 realcev, katerim so se pridružili rokodelski pomočniki. Demonstrativno ves dan z rdečimi zastavami po ulicah ter streljali iz revolverjev. Razganjati so jih morali vojaki. Med Armenci in mohamedani se zavratni boji nadaljujejo ter ne mine dan, da bi jih 5 do 10 ne bilo umorjenih.

Dopisi.

S Sore. Dne 26. svečna t. l. se je naš kaplan Jože Brajce na leci v cerkvi zelo razkoračil. Videl je same brezverce skozi svoja lepa očala; med svojo prepovedjo je posebno povdarjal, da tisti, ki bere »Slovenski Narod«, nima nobene vere, tisti je popolnoma brezverec; kdor bere »Gorenjca«, je ravnotako brezverec. Počasi, kaplan Jože! Ali mislite, da boste vi nas po 40, 50 in še več let stare ljudi učili črk i, u, e, o, a, ki smo jih poprej znali nego vi? Dragi Jože, vi nas ne boste učili in nam ukazovali, kaj bomo brali. Vemo sami dobro, kaj je prav in kaj pa ne. Kdaj pa »Slov. Narod« piše zoper vero? Ali takrat, ko prinese kako obsodbo zoper kakoga kaplana, ki bode moral sedeti 18 mesecev, ali 5 mesecev, ali še več, ker je uganjal pohujšanje s svojimi učenkami? Ali je to zoper vero? — Če menite, da nas boste v kozji rog ugnali, se motite. Eno pa vam povemo, če ne boste nehali, vas bomo poklicali pred kazenskega sodnika, ki vam bo pristregel vaš strupeni jezik. »Narod« in »Gorenjca« pa bomo brali, kolikor bomo hoteli, saj ga znamo bolje nego vi. Vidite pa tudi, da mi urednika »Slov. Naroda« gosp. dr. Ivana Tavčarja, našega rojaka, višje cenimo in spoštujemo in ga bomo vsekar spoštovali bolj nego vas. Ako bi imeli več takih mož, kot je on, bi bilo gotovo boljše za nas, kot je sedaj; zato mu Bog daj še mnogo let! Torej nikar ne sej vetra, dragi Jože, da ne boš žel viharja. Pri Filipih se zopet vidimo, pri občinski volitvi, kjer pa vaše komande prav nič ne potrebujemo. Če pa vam ni všeč, pojdit, z ajdovico bomo pokadili za vami.

Več sorških narodnjakov.

Iz Moravc. Zadnje tri številke »Domoljub« imajo v zmislu »Kat. izobr. društva« zanimive dopise iz naše doline. Imam dovolj resnega dela, zato nisem odgovoril. Ker pa vidim, da to žele, odgovorim za danes na dopis v št. 3 z obljubo, da tudi na druge dobe že od katere strani primeren odgovor. Včasih je bilo slišati, da so moravski klerikaleci dobri, mirni in pametni ljudje. Kdor med njimi živi, ta jih pa pozna! Klerikaleci so povsod enaki, če so klerikaleci; če so pa pošteni, pa klerikaleci niso. Da je to res, pokazala je zadnja seja občinskega odbora: »Soglasno so prosili odborniki sodbornika pred. g. dekana, naj še vendar enkrat s kora pomete liberalnega organista Tomana. Brez izjeme vsi odborniki so tudi poudarjali potrebo nove traifke, ker se obe sedanji traifki nahajata v liberalnih šnopsarijah, kjer se ljudje navajajo k pijančevanju, poslušajo liberalne laži — in za nameček dobe še vlažen, preležen in plesavij tobak. Res, velike skrbi so si naložili naši občinski odborniki, a v pomirjenje naj jim bode, da liberalni organist brez najmanjše jezice rad odstopi, ko se mu to naznani od kompetentne strani; obe traifki nadzorujejo za to poklicani finančni organi in o obeh šnopsarijah je obveščena politična oblast; ne ve se pa o delovanju »kato-liških šnopsarij«, iz katerih ljudi od same treznosti na pol mrtve vlačijo. No, pa še prilično kaj! Posvetovali so se tudi o ustanovitvi posojilnice. Tu so se pa izkazali, saj je rekel podžupan Bergant: »18 mož nas je, pa nas pred. g. dekana vse vodijo in uče.« Tudi jaz mu dajem zato čast, opozoril bi pa, da bi bilo dobro včasih za spremembo kaj o občinskem redu povedati. Ker je že naš odbor tako vzgledno delaven pri mizi, bi opozoril o potrebi nove malekarne, novega gasilnega društva, o oživljenju kmetijske podružnice, o potrebnem vodovodu itd. Dela je še veliko, poprimite se, in hvalili vas bomo. Tudi o živilih ima odbor prvo nadzorstvo, zato pa prav mislite, da za dolino s 5000 prebivalci zadostuje 1 mesar, zlasti še, če je isti župan na kato-liški podlagi. Ljubezno do obrtnikov je pri vas — neznana reč. »Domoljub« konča: »To je bil krepek odgovor naših vrlih mož na nevarno očitiranje nevhvaležnega učitelja v brezverskem »Narodu«, ko se je brezvestno lagal o našem visokospoštovanem in priljubljenem gospodu dekano, da so rekli: »Še dva moram uničiti, magari če teče kri!« Tudi jas končam: Izvedel sem, da je govoril občinski odbornik Martin Učakar iz Etjavke proti peškemu županu zgoraj omenjene ali vsaj enakega pomena besede. Priče za to so na razpolago. Sporočil sem to po tukajšnjem cerkveniku g. dekano, imenuje oba govornika. Nato sem dobil po istem potu odgovor, da naj se to obelodani v »Narodu«, nakar bo nastopil tožbo. Notica je prišla, a mesto tožbe des dolgo časa le odgovor v »Domoljubu«, katerega gori citiram. Toliko za danes v potrdilo, da nikoli ne laže

Toman.

Dalje v prilogi.

Koliko je bilo tod Slovencev, tega ne moremo danes določiti. Čaplovci le pravi, da se jako množijo. Da jih je bilo precejšnje število, smemo verovati. V dveh vaseh so prebivali sami Slovenci, v ostalih vaseh pa so bili v ogromni večini. Sklepamo pa to iz tega, ker se še danes nahajajo v vseh rečenih vaseh slovenska imena v ogromni večini, ker nam je še danes, ko v tej pokrajini ni več niti enega Slovence, neovržna priča, da je še nedavno živelo v šomodski županiji več tisoč Slovencev. Tako so se Slovenci iz pokrajine med Rabo in Muro izselili v šomodsko županijo. Peščica Slovencev je prodrla celo doli v vas Taranj. O teh rojakih svojih vemo to gotovo, da v tisti dobi, ko so ostavili svojo staro domovino, niso znali nič mažarski in da so se novega jezika učili v novi domovini. Še do današnjega dne se niso Slovenci, prebivajoči kraj štajerske meje, naučili mažarskega jezika, tem manj so mu bili kos njih predniki pred 200 leti.

Ko so se udomili v novih domovih, niso znali mažarski, niso mogli občeavati z mažarskimi duhovniki, a svojih niso

imeli, in le to je bil vzrok, da so zahtevali, da se v Šurdu namesti slovenski duhovnik, kateri bi jim prepo-vedoval v slovenskem, njim razumnem jeziku. Takoj tega niso dosegli, ali dosegli so vendar in so si ustanovili znamenito cerkveno občino.

IV. Šurd.

Ob cesti, katera spaja vas Zakon z mestom Veliko Kanižo, razprostira se vas Šurd. Protestantiska občina šurdanska šteje danes 1020 duš. Tukaj prebivajo že od nekdanji sami Mažari, vendar pa je tu bila v prejšnjih časih slovenska protestantska občina, v katero so spadali Slovenci, prebivajoči v bližnjih vaseh okrog Šurda. Župnikovali so tukaj slovenski duhovniki in zato smemo reči, da je bil Šurd ne samo narodno in cerkveno, nego tudi duševno središče šomodskih Slovencev.

Šurdanska cerkva je majhna in nizka, tako da jo zakriva okrog nje gosto nasajeno sadno drevje. Zelo majhno in tesno je tudi župnišče, oddaljeno le par korakov od cerkvice. Premajhno je to bivališče tudi za najskromnejšo obitelj. Župnik ima le eno tesno sobico, v kateri je jedva prostora za posteljo, mizico in omaro. V eni

ravno tako majhni sobici stanuje župnikova obitelj. V tem skromnem župnišču je živel nekdanji Štefan Kuznič, a sedaj tu župnikuje Szalóky Elek (Aleksij).

Šomodskim protestantom je duhovni poglavar škof Ezrane Gjurač v Papi.

Protestantska župnija v Šurdu se je ustanovila 1659. leta. Prvi župnik je bil Perlaky György, potem pa so se vrstili župniki po naslednjem redu: Murai István od 1679 do 1682, Rajeci András od 1682 do 1687. Župnikoval ni dolgo časa; katoliki so ga pregnali iz Šurda. Bokányi Adam je bil župnik od 1714, potem 30 let niso imeli v Šurdu župnika. Suhajda György od 1742 do 1751, Berke Adam 1751 do 1755, bil je premeščen radi nekih pregreškov; dne 6. junija 1755 je prišel v Šurd, kjer je umrl 1761. Kuzmics István od 6. junija 1755 do 22. decembra 1779. Bakos Mihály od 1780 do 1784, Horovath Mihály 1784, potem zopet Bakos Mihály, kateri je umrl v Šurdu 1803. leta. Tessek-Sámuel od 1803 do 1827, Pusztaj Márton od 1827 do 1833, Szabó Pál od 1833 do 1862, Szalóky Elek od 27. novembra 1862. in še danes.

(Dalje prih.)

Iz Podbrezj. Pretečeni teden je odšel od nas učitelj g. Leo Verbič. Bil je sploh razen klerikalcem vsled svojega tihega značaja vsem priljubljen, zlasti pa deci, katere srca si je znal popolnoma pridobiti. Malo časa je bil v naši sredi. Ni čuda, kdor pozna naše klerikalce in njih vsakodnevne prorokovali smo že takoj pri njegovem prihodu, da mu klerikalci ne bodo dali mira, in res, naš „pop“ Miha in župni njegov generalni štab zahteval je od njega, da bi opravljal službo organista, kar pa on ni hotel steriti, čeravno se mu je obetala neka „bera“, katera bi torej prezentirala orglarsko plačo za celo leto. Dobro je vedel, da je že vaša bera odveč, valed tega tudi sprejeti ni hotel. Peklo in jezilo Vas je Miha kaj ne, zaprilegli ste se, da se maščujete, naskovali ste z Vašimi pristaši okrajni in deželni šolski svet in res žalibog dosegli, da je moral g. Verbič oditi. To je torej po Vašem mnenju krščansko delo. Kaj ne Miha „Ljubi svojega bližnjega“ to je izrek samo za na prižnico za Vas pa ni, pa saj se poznamo, kuharici ni rekel „milostna“, Vam pa ni hotel orglati in mežnariti kot je prejšnji učitelj delal, in v šoli Vam je prepovedal otroke pretepati, to vse je g. Verbiča v nemilost spravilo. — Odišlemu kličemo iz celega srca pre srčni: „z Bogom!“

Slovenska Matica.

137. odbora seja, v ponedeljek dne 6. suša 1905.

Nazvočni: Gg. Fr. Levce (predsednik); A. Bartel, J. Dimnik, Fr. Finžgar, P. Grasselli, J. Kostanjevec, Dr. J. Lesar, Fr. Ožornik, M. Fajk, R. Perušek, L. Pintar, M. Pleteršnik, Dr. L. Požar, A. Senekovič, Dr. J. Starč, I. Šušnik, I. Šubic, Dr. I. Tavčar, Dr. A. Ušeničnik, Fr. Wiesenthaler, Dr. Fran Zbanič in A. Zupančič (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 23.

Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi nazvoče, otvori sejo in dá besedo tajniku, da poroča iz predsedstva.

Dne 4. kimavca lani so odkrili v Zgornjem Tuhinju bratoma Lad. in Flor. Hrovat spominsko ploščo in je društvo slavitelje brzojavno pozdravilo.

Dne 26. kimavca lani je Matica lužiške Sorbe, slaveče v Budyšinu otvorile lastnega doma, brzojavno pozdravila.

Bivši odbornik, pesnik S. Gregorčič, je dne 15. vinotoka lani v Gorici praznoval svojo šestdesetletnico in ga je Matica ob tej priliki pisмено pozdravila.

Na znanje se vzame, da se za dr. Strežljevo zbirko slovenskih narodnih pesmi zanimajo častno tudi Nemei (dr. Nehring) v Vratislavi in dr. Boeckl v Michendorfu pri Potsdamu.)

Častno in dostojno se je odzvala Matica ob smrti dveh zaslužnih matičarjev: dne 5. prosinca t. l. v Ljubljani umrlega Ivana Resmana, in dne 25. prosinca t. l. v Ljubljani umrlega prof. Ivana Vavruha. Prvi je bil med utemeljitelji Jurčičeve ustanove, drugi pa Matični odbornik od društvenega pričetka in njen ustanovnik. Tudi ji je volil v oporoki 200 K. Vdovi prvega je izrazila pisмено sožaljenje in bila pri pogrebu častno zastopana; ob smrti drugega je obesila črno zastavo, izdala posebno smrtno naznanilo, položila na krsto venec s trakovi in bila pri pogrebu zelo častno zastopana. Opiraje se na to poročilo pozove predsednik odbornike, naj v znak sožalja vstanejo in naj se to zabeleži v zapisniku.

Zuredništvom »Srpskega Književnega Glasnika« se sklene knjižna zveza, z »Narodopisnim muzejem češkoslovanskim« se pa ista ponovi.

Ob smrti dr. Milivoja Šrepla (+ 23. svečana v Zagrebu) je izrazila Matica zagrebškemu poverjenstvu in »Jugoslavenski akademiji« pisмено sožalje in prejela od zadnje pisмено zahvalo.

Iz predsedništva se je poslala odborniku, e. kr. vseučiliškemu prof. dr. Matiji Murku pravega častitka ob imenovanju za pravega ude »Srpske kr. akademije« v Belgradu.

Zapisnik o 136. odboru seji, ki sta ga potrdila overovatelja ravnatelj dr. Lesar in prof. R. Perušek, se odobri brez ugovora. Današnjemu zapisniku bosta overovatelja nadučitelj J. Dimnik in prof. dr. Ušeničnik.

Na ogled sta tudi zapisnika gospodarskega odseka z dne 12. prosinca in knjižnega odseka z dne 4. suša 1905.

Na znanje se vzame, da je Matica po svojem zastopniku vložila prošnjo za odpis pristojbanskega namesta od premakljivega premoženja.

Poročilo o delovanju odseka za izdavanje »Nemško-slovenskega tehničnega slovarja« se odobri.

Poročilo knjižnega odseka o založnih cenah in nagradah društvenim knjigam za leto 1904. se brez ugovora potrdi. Matica izda sedmero knjig s 75 tiskovnimi po-

lami, in sicer: 1. Zbornik. IV. zvezek. Uredil L. Pintar. 2. Letopis za leto 1904. Uredil tajnik. 3. Dr. K. Strekelj: »Slovenske narodne pesmi«. 8. snopiš. 4. Dr. Fr. Simonič: Slovenska bibliografija. I. del. 2. snopiš. 5. Zabavne knjižnice XVII. zvezek. Uredil Jos. Kostanjevec. 6. Prevodi iz svetovne književnosti. I. zvezek: Kralj Lear. Prevel A. Funtek. 7. Knesove knjižnice XI. zvezek. Knjige se sačno prav v kratkem razpošiljati in jih prejmo le oni udje, ki so poravnali svojo udnino. Sklene se sadnji odstavek § 12 opravičnega reda, ki govori o sprejemanju in honoriranju rokopisov, obstoječim razmeram primerno izpremeniti.

Odobri se knjižni program za tekoče leto. Tudi za letos se misli na sedmero knjig, sama nadljevaja, in sicer: 1. Zbornik. VII. zvezek. Urednik L. Pintar. 2. Letopis za l. 1905. z zgodovino o IV. desetletju društva. Urednik tajnik. 3. Dr. Simonič: Slovenska bibliografija. I. del. 3. snopiš. 4. Dr. K. Strekelj: Slovenske narodne pesmi. 9. snopiš. 5. XVIII. zvezek »Zabavne knjižnice«: dr. Vošnjaka »Spomini« I. del. Urednik M. Pleteršnik. 6. II. zvezek »Prevodov iz svetovne književnosti«: Shakespearjev: Kupec beneški. Prevel O. Zupančič. 7. Knesove knjižnice XII. zvezek. — Vseh knjig bo tiskati po 3600 izvodov in se jim določijo tiskarne.

Na znanje se vzame tajnikovo poročilo o poverjenistvih, udih in knjižnicah.

Med poverjenistvom se je v zadnji dobi izpremenilo jako veliko. Valed smrti ali preselitve so dobili nove poverjenike: Kranjska gora, Trbovlje, Devin, Sostro, goriško semenišče, St. Peter pri Postojni, Trst, Dobriave, Velenje, Zagorje ob Savi, Motnik, Radovljica in Planina pri Raketu. Nova poverjenstva so se osnovala za Zgornjo Radgono, Črnuče, Kapelo, Lučane, Vodice in Nabrežino. Poživilo sta se poverjenistvi za Rožek in Sežano. Od zadnje seje je pristopilo Matije 205 udov, in sicer: 2 kot ustanovnika, 203 kot letniki. Za l. 1903 je plačalo 2790, za l. 1904. pa dosegel 2660 letnikov.

Knjižnici je prirastlo od zadnje seje 130 knjig, zvezkov in časopisov, in sicer: 1 kupljena, 7 podarjenih in 122 zamenjanih.

Ko se še določi, kaj se ima zgoditi z nekaterimi došliimi rokopisi, zaključijo predsednik sejo ob polušestih popoldne.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. marca.

Tolovajstvo v Knežaku.

Priobčili smo natančno in do pitice popolnoma resnično poročilo o nečutenem klerikalnem tolovajstvu v Knežaku in zdaj ve vsa slovenska javnost, kakih razbojniških sredstev se poslužuje duhovniška stranka, kadar ne more s poštenimi sredstvi zmagati. Volitev v Knežaku je bila valed župnikove pritožbe sistirana. Napredna stranka je že zmagala v nekaterih podobčinah, a da bi ne zmagala tudi v Knežaku, zato je župnik najprej izposloval sistiranje volitve, potem pa je klerikalna armada v prizorila tolovajski naspek na županovo hišo, misleč, da si s takim terorizmom zagotovi vsaj v Knežaku zmago. Duhovska stranka je najprej nastopila po razbojniško — zdaj, ko je delo storjeno, ko je dosegla zaželjeno razburjenje vseh strasti, sedaj pa seveda poskuša, ogniti se kazenskim posledicam. »Slovenec« taji in prevrača dejstva tako, da morajo njegovi backi misliti, da zasluži pravzaprav župan Česnik vešala. Vse, kar je »Slovenec« pisal, je najprejdranjejši, uprav satanskohudobno zavijanje resnice. Ne dvomimo, da, če bo treba, se dobi tudi nekaj prijateljev in prijateljic prečastite duhovščine, ki bodo v največji potrebi celo po krivem prisegle. Saj smo doživeli že slušaje, da so duhovniki naučili ljudi, kako naj po krivem prijačo. A resnica pride vendar na dan! In tedaj bomo govorili dalje in tedaj se izkaže v celi svoji nagoti banditstvo kranjske duhovske stranke.

— **Srbski list o Slovenih.** V Sarajevu izhajajoči srbski list »Srpska riječ« piše o interpelaciji slovenskih poslancev v za-devi ljudskih šol na Koroškem ter zaključuje svojo razpravo: »Slovenoi

v Avstriji morajo plačevati davke za šole, v katerih se jim otroci iznaredujejo in ako hočejo preprečiti germanizacijo, morajo razen državnih davkov še znati skupaj prostovoljni narodni davek, da si sami grade narodne šole, za katere bi se morala brigati država. — In še govore Nemei, da so Slovenci nekulturni narod! Narod, ki bres prestanka zahteva šol, in če se mu ne dajo, nabere samdenar ter gradi hiše narodne prosvete, tak narod ni nekulturen, pač pa je nekulturentisti narod, ki druginarod sadružuje v njegovem kulturnem prizadevanju! — Bratski list bi s svojo simpatično in dobrohotno lekcijo morda prepričal o krivicah — Škipe-tare, pri zakrjenih nemških nacionalcih se šut pravilnosti ne da zbuditi, ker ga nimajo.

— **Slovenska posest na Spodnjem Štajerskem izginja.** Število starih trdnih kmetov se vedno krči, pristave mariborskih in ptujekih bogatašev pa rastejo. Večja slovenska posestva se razkosajo v nesnatne male posestnike, ki kmalu podležejo navalu nemškega življa, ki jih ali popolnoma potuji in naredi odvisne od sebe, drugače se ga pa z vso neusmiljenostjo bojkotira, da mora biti uničen. Zadnji čas je, da se naše potujdevanje in izginjanje naše posesti omeji. Zato naj bi premožnejši zavedni Slovenci obračali pozornost na Južno Štajersko in naložili ondi plodonosno svoj denar in tako ubranili, da ostanjejo slovenska posestva v domačih rokah!

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri v petek je častni večer gospe Marije Skalove, primadone slovenske opere. Vprizori se opera »Bohème«, ki je znana kot ena izmed najboljših, kar jih je vglas-bil znameniti komponist Puccini. Ta opera se je že lansko leto pela v našem gledališču in se je radi svoje melodioznosti in ljubkosti posebno priljubila slovenskemu občinstvu. Nadejati se je, da bo slovensko občinstvo s številnim posetom izkazalo svoje si-npatije zaslužni naši primadoni. — Prihodno nedeljo sta dve predstavi. Popoldne se igra burka »Rusom na pomoč«, zvečer pa na »par« »Bohème«. Znamenita drama grofa Leva Tolstega »Moč teme« se vprizori v torek.

— **Poročil se je gosp. Adolf Dolak z gde. Emilijo Speilovo Čestitamo!**

— **»Slavjanskija Izvēstija«.** V 3. snopiču l. 1904., ki je bil izdan te dni, prijavljajo »Slavjanskija Izvēstija« dve za nas Slovence posebno zanimivi študiji. Prvo je spisal dr. Ivan Prijatelj. V tretjem nadljevaju svoje študije »Sloveney i ih literatura« razpravlja dr. Prijatelj o dobi Vodnikovih in Cojzovi. Drugo študijo »U Sinjago morja« je spisal anonimni pisatelj. Opozorjajo na pangermanska teženja glede Trsta razpravlja pisatelj obširno in natančno o ric-manjskem cerkvenonarodnem boju. Pisatelj obeh teh študij sta si, seznanila ruski narod s Slovenci, pridobila s tema svojima spisoma resnično zaslugi.

— **Akademija.** Pretečeno nedeljo je nadaljeval v telovadnici mestne realke v Idriji g. ravnatelj dr. St. Beuk svoje predavanje o botaniki, ki je med obilimi poslušalstvom zbujało največje zanimanje in veliko pozornost. Poljudno znanstveni govor so oživljale in tolmačile ponazorjuče slike. — Prihodno nedeljo, dne 12. t. m., predava gosp. prof. Reisner o zračnem tlaku. To predavanje se začne točno ob pol 3. uri popoldne.

— **Globe na progi Brezovica-Ljubljana.** Ker se pri vožnji na vrhniški železnici opetovano dogaja, da potniki radi nevednosti plačujejo globe, hočemo na tem mestu ljudstvo opozoriti na nek nedostatek pri vožnjah od Ljubljane do Brezovice ali obratno, ki je lju-dem popolnoma neznan. Od Ljubljane do Brezovice ali obratno se lahko vozi z vrhniško železnico ali pa z osebnimi vlaki proti Trstu. Ako se na tej progi kupi povratni listek za vrhniško železnico sme se povratna vožnja nastopiti le z vrhniško železnico. Isto velja za povratne listke, ki se rešijo za vlake proti Trstu. Ako ima kdo povratni listek za vrhniško železnico in nadaljuje povratno vožnjo z vlakom v smeri Dunaj-Trst, tedaj se kaznuje dotični, akoravno se vozi z drugim vlakom na isti progi, s podvojeno pristojbino

osiroma s globo 6 K. Globo so že mnogi plačali! To ljudstvu v znanje.

— **Tat na železnici.** Anton Zorec z Polh. Gradca čakal je v Ljubljani na ponočni vlak, s katerim se je peljal v Trst. Seznani se je z nekim, Azman nazivajočim se človekom, ki ga je s svojim sladkim govorjenjem tako omamil, da je sanjal, da je slednji postal njegov največji prijatelj. Tudi ta se je peljal z njim v smeri proti Trstu, po njegovem trdilu v Postojno. Nekje pri Borovnici šel je Zorec na klozet, odložil je tedaj na opomnjo sopotnika suknjo, v kateri je bila denarnica z okoli 56 kronami. Ko pride nazaj, ni bilo nj. govega sopotnika več, toda nič hudega sluteč trdno zaspi. Šele v Trstu zapazi, da nima denarnice, pač pa listek v žepu z napisom: Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebi! Spoznal se je za žrtve lahkovernosti. Azman jo je najbrž pri Borovnici popihal in se izgubil v gozdu, on pa je odšel prazen in lačen s povratnim listkom v Ljubljano, toda vsa prizadevanja se polastiti tatu so zaman. Previdnost potniki!

— **Novomeške novice.** Pretekli predpust smo imeli vse polno veselice. Najbolj sta se obnesli veselica vojaškega veteranskega društva za Dolensko v gostilni g. Antona Globelnika in predpustna veselica tukajšnje požarne brambre pri g. podžupanu Karolu Rozmanu. Povsod je bila udeležba ogromna in so plesalci rajali do ranega jutra. Da je k temu pripomogla tudi zdrava vinska kapljica, ki mora pozdraviti in oživiti tudi star želodec, kdo bi tega ne verjel!

— **Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.** Milan Sajakovič, občine Sušice pri Jaski, rimsko-grški katolik, čevljarški vajenec v Metliki, je ukradel med božjo službo 20 K. Ker odkritosrečno prizna, da ga je hudobni duh zapeljal, dobil je 2 mesece ječe. — Strah Jožef in Jesih Alojzij, prvi spadajoč v občino Videm pri Dobropoljah, drugi v občino Mokronog, sta bila na lovu v tujem revirju. Strah taji, da bi bil imel puško, Jesih ga je pa baje le s palico spremljal. Ker priče nasprotno izpovedo in ker je gozdni čuvaj šul strel v tistem času, predno ju je zasačil, je bil obsojen Strah na 10 dni, Jesih pa na 3 tedne strogega zapora z enim postom na teden.

— **Komorni glasbeni večer** bo v dvorani »N rodnega doma« v Mariboru, dne 12. t. m. Začetek točno ob 8. uri. Predprodaja vstopnic pri g. Henriku Krapeku, trgovina s papirjem v G-sposki ulici št. 38. Po koncertu prijateljska zabava.

— **Nesreča.** Med Modrejčami in Sv. Lucijo na Goriškem je srečal voznik A. Slamič drugega voznika. Pri ogibanju je plahta, s katero je bil pokrit voz drugega voznika, udarila po glavi Slamičevega konja, ki se je začel otresati in upogibati vrat. Med tem mu je oje zlezlo na glavo, kar je žival razdražilo, da je začela skakati in se postavljati na zadnje noge. Voz je prišel na rob ceste in zdrkljal kakih 100 m globoko proti Soči, kjer se je ves razbil. Slamičeva hči je še o pravem času skočila z voza, oče si je pa pri padcu zlomil nogo. Konju se ni zgodilo nič.

— **Prijazna gosta.** Včeraj dopoldne ob 10. uri je sedel v Trstu v gostilni v Via Porporella št. 7 sobni slikar Angelo Vatta, njemu nasproti pa pijan Ivan Perossi, ki se v takem služaju rad prepea. Perossi je pri mizi zaspal. Vatta mu je skušal potegniti s prsta dva prstana, toda ta se je zbudil, pričela sta se pričkati, na kar je Perossi prisolil Vatti krepko zausnico. Vatta je potegnil samokres iz žepa in dvakrat ustrelil na Perossija, katerega je enkrat zadel v levo roko. Perossija so prenesli v bolnico, Vatto pa vtaknili v zapor.

— **Koprivnica — Kápronca.** Čitajoč zanimivi popis g. Ant. Trstenjaka v listku »Slovenskega Naroda« nehoté sem se spomnil naslednjega dogodka na železnični črti Koprivnica-Zagreb. Bilo je leta 1888 ko sem bil drugom svrjemu dobremu prijatelju-Hrvatu pri njegovi ženitvi. Vdovica mati mu je živila v Koprivnici z edinico hčerko. Dvvršivši tridnevno ženitovanje morala sva se vrniti nazaj na svoji službeni mesti, ker nama je že pošel kratki dopust. In tako smo vozili — on s svojo mlado soprogo in jaz od Koprivnice proti Zagrebu. Med Križevci iz Vrbovcem je železniška postaja Gradec. Že med potjo je moj prijatelj prav po »hrvatsko« rentočil in se jezil nad Madjari, da so njega rojstno mesto Koprivnico prekrstili v »Kápronca«; in ko je čul klicati postajo Križevci — mesto Križevac postal je kar bled kakor stena od jeze! Ko dojdemo po kratki vožnji na štaciojo Gradec pogledam jaz skozi okno in videviš ob ograji stoječe hrvatske kmete poprašam jih tako-le: »Molim, kako se zove ta štacija?« Oni vičejo: »Gradec se zove ona!« A jaz za tem: »Hvala vam; a kako se to zove po madjarski?« Oni: »Tu neima Madjara, gospone dragi; a ko bi oni hteli se

tu nastaniti, mi bi jih pobili!« — Tableau.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem dežel-nem sodišču: 1.) Karel Drole, minerv Ravnji, je koncem leta 1904 in začetkom letošnjega leta stavbenskemu podjetju pri gradbi Bohinjske železnice G. Cesoniju vzel več dinamitnih patron, vžgalnih vrvic in kapselnov ter od tega tudi nekaj dal delavcu Martinu Novaku. To nevarno rastrelivno tvarino sta iznela shranjeno v nezaklenjeni omari v sobi svojega stanovanja, v kateri je bivalo več drugih ljudi. Obdolženca sta se pa tudi zabavala, da sta dinamitne patrone zažigala na cesti blizu vasi. Prvi je bil obsojen na 6 tednov, drugi na 14 dni strogega zapora. — 2.) Anton Primožič in Ignacij Rbnikar, čevljarja v Zgornjem Vetrnem, sta se zvečer domov grede v šali metala, na to se pa jela resno pretepatati. Primožič je Ribnikarja v tepežu na desni strani glave nekaj poškodoval, zato ga je pa Ribnikar z nožem pod levo pazduho sunil. Da bi cela zadeva ostala prikrita Ribnikar je obljubil Primožiču za časa lečenja po 4 K na teden; in res je ta sodni komisiji v deželni bolnici krivo izpovedal, da je skočil na potu od Križa proti Vetrnemu neki človek, ki ga ni preje opazil in ga tudi ni spoznal, na kar ga je z nožem sunil. Primožič je bil obsojen na 3 mesece ječe radi krivega pribevanja, Rahne pa 6 mesecev težke ječe. — 3.) Matija Koželj, delavec v Adergau domu, je dne 13. svečana po Spodnji iški od hiše do hiše beračil. Ko ga je stražnik aretoval in odvedel v obdinsko pisarno, ga je zmerjal med potjo, v pisarni ga je pa udaril po obrazu in ga nekaj opraskal, ker mu je hotel vzeti delavsko knjižico. Obsojen je bil na 8 mesecev ječe. — 4.) Peter Tavčar, hlapec, je vzel svo-jemu gospodarju Ivanu Tomšiču dve svinjski koži, vredni 16 K in eno takozvano »trzarsko verigo«, vredno 6 K. Obsojen je bil na 6 tednov ječe. — 5.) Milan, Demeter in Milivoj Božanič. Dane in Mane Maljkovič, Gregor Vranas, Juri Marč ter Matija Murovič, vsi delavci pri gradbi železnici v Hrušici, so bili obsojeni vsak na 7 tednov težke ječe, ker so trdili E Gross vzeli večjo množino lesa v vrednosti 55 K, ga sežagali in ga rabili za kurjavo svojega stanovanja.

— **Kako je stražnik kravo kupil?** Kakor smo že včeraj poročali, je bila posestniku Ivanu Peterlinu v Gornjih Gameljnah št. 2 ukradena 260 K vredna krava. — Ko je včeraj dopoldne služboval policijski nadstražnik Jernej Papler na sv. Petra mitnici, sta prignala dva neznanca možaka sivo kravo. Papler ju je vprašal za živinski list, katerega pa nista imela in sta mu rekla, da ga ima neka ženska, ki pride za njima. Ker ju ni stražnik pustil v mesto, sta se oba vrnila s kravo in jo gnala proti Selu nazaj. Kmalu nato pa je bil Papler telefonično obveščen o tatvini. Ker sta bila navedenca že odšla, je šel proti Vodmatu stražnik Pavline, ki ju pa ni nikjer več videl, Papler se je šel pa preobleč in naprosil pri naboru v »Mestnem domu« vodmatskega postajevodjo Frana Kušljana, da bi šel z njim iskat sledu za dozdnevno ukradeno kravo. Kušljan je šel takoj domov, Papler pa še greddo na semenj, potem pa k orožniški postaji v Vodmatu, kjer ga je čakal postajevodja že na cesti, s hčerjo okradenca. Gostilničar g. Fran Debeljak iz Vodmata št. 37 je bil tako honeten, da je takoj napregel konja in varnostna organa peljal brezplačno za sledom. Ko so se pripeljali do razkrižja cest v M. Dev. v Polju in Fužine, t. j. koncem Most, je Papler izstopil raz voz in šel proti vojaškemu vežbališču, g. Debeljak pa je peljal orožnika v drugo smer. Pri čuvajnici poleg vežbališča je Papler izvedel, da sta dva možka neko tako kravo gnala proti Hrastju pred 20 min. Podvizal se je in ju res kmalu došel in spoznal, da sta ona dva, katera je bil pri mitnici zavrnil. Kaj sedaj početi, ko je sam? Naglo mu je šinila v glavo dobra misel. Klobuk sname z glave in začne rentočiti proti navedencema čez slabo pot. »Slaba je, slaba,« mu je eden odgovoril. »Kam pa grejo?«, ga vpraša drugi. »Ab, tle dol k neki revij kupit eno staro kravo?«, odgovori Papler. Beseda je dala besedo in kmalu sta navedenca »spoznala« stražnika za mesarja in mu ponudila kravo, za katero so bili takoj »zglihali«. Ponudil je jima takoj aro in rekel, da jima bo kravo plačal v prvi gostilni, pokazoč Dolničarjevo gostilno v Hrastju, češ da bode dal on sam za »likof«. Are nista hotela sprejeti, pač pa bila zadovoljna, da bosta pila zastojni likof. »Lepa kravca je, lepa«, je rekel stražnik nekoliko pred gostilno. »Hej, sivka, le brž na dvorišče, kmalu boš moja«, je dejal še par korakov pred gostilno. »E, gospod, saj je že, le denarja še nimava«, sta mu odgovorila ona dva. Med tem so prišli do gostilne, tam privezali kravo in šli v sobo pit »likof«.

Ko sta se oba vsedla za mizo, je šel Papler k vratim, potegnil samokres iz žepa in ga pomeril proti njima rekoč: „Vidva sta kravo ukradla temu in temu, jaz sem policaj in kdor se premakne proti meni, bo takoj mrtev.“ Kakor okamenela sta se spogledala in bila mirna. Nato je prišel še hišni hlapec pomagat tatova nadzorovat. Kmalu pa se pripeljeta z g. Debelakom orožnik in oškodovančeva hči, ki je kravo spoznala za svojo. Ko so ju vklebili, sta se udala, da sta kravo res ukradla. Tatova sta brata Ivan Vrankar, rudnik, rojen 1876. l. v Buči pri Šmartnem v Kamniškem okraju in Martin Vrankar, rojen ranotom 1870. l., sedaj stanujoč v Volčjem potoku št. 37. Kravo sta bila prignala čez ljubljansko polje proti Vodmatu in od tu v mesto, da bi bila zmešala sled. Poškodovančeva hči je potem gnala kravo domov, g. Debeljak pa orožnika „mesarja“ in tatova proti Ljubljani.

Pazite na otroke. Včeraj popoldne je peljala po tiru električne železnice neka 9letna deklica svojega 3letnega brata, katerega bi bil električni voz gotovo povozil, ako bi ne bil voznik Martin Korenje nsglo ustavil voza.

Pri današnjem naboru je bilo potrjenih v Ljubljani 32 izmed 161 mladeničev.

Delavsko gibanje. Včeraj so se odpravili z južnega kolodvora v Ameriko 3 Slovenci, 4 so šli na Dunaj, 17 v Solunograd, 20 pa v Lasee. 15 Hrvatov je šlo v Hrúšico, 6 Lahov je prišlo pa nazaj. Tudi ena Hrvatica je bila vrnjena od morja bazaj zaradi ožibola. Hotela je iti v Ameriko.

Izgubljene reči. Postrežnica Marija Pajničeva je izgubila črno denarnico, v kateri je bilo 4 kroge 22 vin. denarja in listek z imenom Fran Mersla. — Šolska učenka Ivana Korbanova je izgubila denarnico s 4 K. — K. A. je izgubila danes bankovec za 10 K.

Semenj. Dne 8. t. m. je bilo na semenj prignanih 1431 konj in volov, 251 krav in telet, skupaj 1592 glav. Kupčija je bila pri govedu kakor tudi pri konjih pravi dobra, ker so prišli po govejo živino Korešci in Moravci po konje pa Lahji.

Hrvatske novice. — Pravda dr. Potočnjaka se je včeraj završila z zanimivim zagovorom obtožencev. Razsodba se proglasi jutri. — Umrl je na otoku Visu vodja ondotnih Hrvatov in mnogoletni župan Niko plem. Jakša.

Najnovije novice. — Zopet umor na plesišču. Na neki maskaradi v Pešti je zbujała največ pozornosti nenavadna ženska postava, ki se je obnašala tako zapeljivo, da so se moški kar gnetli okoli nje. Ko je razkošnost in poželjivost obojevalcev prikipeła do vrhunca, je snela dama masko z obraza in njeni zaljubljeni plesalci so imeli pred seboj mizarskega pomočnika Antala. Trije plesalci so bili vsled razočaranja tako razburjeni, da so z noži naskočili Antala ter ga namestu zaklali.

Nova Marconijeva iznajdba. Marconi je svoj aparat o brezžičnem brzojavu tako izpopolnil, da napoveduje, da bo mogoče kmalu Anglijo zvezati z Ameriko in z vsemi kolonijami na tako ceni način, da se bodo takega brzojavljena posluževali vsi sloji. Morda bo enkrat celo mogoče brzojaviti — antipodom.

Umetniška akademija na Dunaju se zopet odprla prihodnji ponedeljek.

Ruski prestolonaslednik je baje nevarno bolan za influenco. Otrok je neki sploh tako nežen in slaboten, da ni upanja, da bi odrasel.

Štrajk na pouličnih železnicah v New Yorku se nadaljuje. Ves promet zelo trpi. Nadzemska železnica bi morala v normalnem prometu prevažati vsaki dan 700.000, podzemna pa 400.000 oseb.

Policijski nadkomisar pred sodiščem. Včeraj se je začela v Krakovu obravnava proti policijskemu nadkomisarju Balickemu zaradi poverjenja in zlorabe uradne oblasti.

Grofica Motignosa je zapustila svoj vilo pri Florenci ter se preselila z malo princezino v hotel v Fiesole. Skoraj polovico svoje služinčadi je grofica odpustila.

Adolf Bastian umrl. Ravatelj berlinskega muzeja za narodno-pisno znanost, profesor Adolf Bastian, ki je bil ravno na raziskovalnem popotovanju, je umrl 80 let star na otoku Trinidad. Bastian je bil sloveč učenjak in raziskovalec, ki se pa nikakor ni mogel spriznati niti z Darwinom, niti s Haecklom. Svoj čas so Bastianovi spisi vzbujali med učenim svetom splošno pozornost.

Baronica — natakarič. Baronica Flora Splenyi v Budapešti je bila pred nekaterimi meseci še med najbogatejšimi lepoticami, a sedaj je prišla v veliko bedo ter služi v neki zloglasni ponočni kavarni v zabavo pi-

janim in razuzdanim gostom. Baronica, ki se po ločitvi od svojega moža, graščaka Splenyija, zove zopet z dekliškim imenom Freystädter, je bila hči večkratnega milijonarja, ki pa je že zdavno umrl. Postala je v rani mladosti gošpodarica ogromnega premoženja. Vsi v mestu so ji zavidali toliko bogastvo, in še lani je imela v Marijinih varih za spremljevalca pravega princa. A sedaj? Stanuje v mokrotni čumrati na dvorišču ter mora v ljudno in prijazno streči vsakemu potepuhu, ki ima desotico, da pride v kavarno izpit kozarec žganja. Kako je padla tako globoko, pripovedovala je nekemu časnikarju, ki ga je naprosila, naj jo reši iz bede. Povedala mu je, da je pred petimi leti imela 1½ milijon gld. premoženja. Neka služkinja ji je ukradla 180.000 gld. Tožila jo je, a ker ji tatvine ni mogla dokazati, je izgubila tožbo ter morala odvetnikom plačati 150.000 K. Neki drugi odvetnik je dobil 100.000, tretji pa 50.000 K. Za nakit, ki je bil vreden 3000 K, ji je neki židovski draguljar zaračunal 30.000 K, končno pa ji ga še nazaj vzel. In tako so njeno lahkomišelnost izrabljale še druge židovske pijavke. Baronica je stara sedaj 25 let ter ima brata milijonarja.

Človeška teža. Zdravnik dr. Richardson je na podlagi 20 letnega raziskavanja na več kot 4000 osebah prišel do zaključka, da se teža človeškega telesa v gotovih mesecih zveča, v gotovih pa zopet zmanjša. Za posamezne mesece je dobil zdravnik sledeča števila: za januar 0.14 zmanjšanja, februar 0.24 zmanjšanja, marec 0.95 zmanjšanja, april 0.03 zvečanja, maj 0.25 zvečanja, junij 0.52 zvečanja, julij 0.08 zvečanja, avgust 0.70 zvečanja, september 0.21 zmanjšanja, oktober 0.10 zmanjšanja, november prav malo zvečanja, december 0.05 zmanjšanja. Po tem številjenju bi bila teža človeškega telesa pozimi manjša nego poleti, kar je pa v nasprotju s tem, kar bi se pričakovalo. Večina ljudi se pozimi manj pregreba nego poleti, zato ni verjeti, da bi Richardsonovim raziskavanjem nih dosti verjelo.

Največje zalogo zlata ima banka v Parizu, ki je 16 sveden t. l. je imela v blagajni 2813 082 540 frankov v zlatu. Ker se ta iz kilograma zlata n. d. r. 3100 frankov, tehta vsa zaloga 907 446 kilogramov; za njo bi se potrebovala dva vlakla, od katerih bi imel vsak 45 voz; vsak voz bi bil obložen s 10 tonami (1 tona 20 centov), in še bi ostalo 7446 kilogramov. Teža naloženega zlata v vsakem vozu bi bila vredna 31 milijonov frankov. Teh 31 milijonov se pa prav lahko spravi v sod, ki ima obsežnost 551 litrov. Vseh 2813 milijonov pa napolni vsebino 50 kubičnih metrov. 2813 082 540 fr. zlata je ravno 140 654 120 cekinov po 20 frankov; vsak cekin ima premer 21 milimetrov, kot trak sestavljeni cekini dajo skupaj 2 953 736 m, torej 50 kilometrov več, nego je od Madrida čez Pariz v Rim.

Pretežnost žensk. V večini dežela na svetu je več žensk nego moških, toda njih pretežnost v primeri s številom prebivalcev vendar ni pogosto tako velika, kot se splošno misli. V Združenih državah severne Amerike živi med 76,388.288 prebivalci okroglo 39 milijonov žensk in 37 milijonov moških; v Avstraliji nasprotno le 2,166.318 žensk in 2,389.344 moških. Tudi v Kanadi je več moških nego žensk, namreč 2,460.471 proti 2,372.768. V germanskih deželah prevladuje povsod število žensk. Na Angleskem pride na 21,441.911 žensk 20,163.309 moških; na Švedskem na 2,630.005 žensk 2,506.426 moških; na Finskem na okroglo 1,300.000 žensk okroglo 1,260.000 moških; na Norveškem na 1,250.000 žensk 1,175.000 moških; na Danskem na 1,263.945 žensk 1,200.825 moških; v Holandiji na 2,583.508 žensk 2,520.471 moških; v Švici na okroglo 1,700.000 žensk 1,616.000 moških; v Nemčiji na 28,622.194 žensk 27,734.052 moških, v nemški Avstriji na okroglo 3¼ milijonov žensk 3¼ milijonov moških; na Ogrskem na 8,795.616 žensk 8,668.173 moških; v romanskih deželah je le v Italiji moških več nego žensk, namreč okroglo 16,260.000 proti 16,190.000; na Francoskem pride na 19,346.360 žensk 18,922.651 moških; v Belgiji na 3,416.057 žensk 3,398.997 moških; na Španskem na okroglo 9,315.770 žensk 8,773.730 moških; na Portugalskem na 2,408.792 žensk 2,151.303 moški; v slovanskih deželah je na Grškem 1,266.816 moških proti 1,166.990 ženskam; v Rumuniji je 2,994.806 moških in le 2,917.624 žensk, v Bolgariji je 51.2% moških in 48.8% žensk; na Ruskem pride na 47,772.455 žensk 46,433.740 moških; tudi pri avstro-ogrskih Slovanih je povsod več žensk nego moških.

Navihani Škot. Znan angliški učenjak Sir William Ramsay je pripovedoval v neki družbi tole zanimivo in karakteristično dogodbico: Neki star gospod je v svoji eporoki imenoval tri izvršitelje svojega testamenta, namreč nekega An-

gleža, nekega Iresa in nekega Škota. Vsakemu je zapustil precejšen legat, toda pod pogojem, da mora vsak položiti mu v krsto pet funtov šterlingov (okoli 120 K). Stari gospod je umrl. Pred pogrebom je prišel Angleš in položil pet funtov šterlingov v krsto; tudi Ires je storil taisto. Prišlih še je Škot. Resno je stopil h krsti, izpolnil premišljeno šek za 15 funtov šterlingov, položil ga v mrtvevo roko in vzel ves denar iz krste!

Katastrofa v japonskem gledališču. V Tokiju je med predstavo v Kikuzagledališču nastala velika smešna av. Gledališče je bilo do zadnjega kotskega nabit. Naenkrat je začelo za odrom goriti in ogenj je kmalu hlastnil po dekoracijah na odru. Med gledalec je nastala divja panika in vse je hitelo proti izhodu. Ker je pa v japonskih gledališčih navada, da se vsotopnina plača šele na koncu predstave (to je še bolj »izstopnina«), je dal gledališki ravnatelj vsa vrata zapreti, da bi mu gledalec ne odnesli »vstopnine«, in zahteval denar od bežečega občinstva. Ljudstvo pa je s silo odprlo vrata in se usulo na prosto. Pri tem je bilo okoli 30 oseb, večinoma žensk in otrok pohojenih in zmečkanih, mnogo drugih ljudi pa je bilo več ali manj ranjenih.

Zginule ladje. Angleški časopisi poročajo dan na dan o ladjah, ki so odplule iz tega ali onega pristanišča na široko morje, a niso dospele na svoj cilj in se tudi vrnila niso. Tako je »Claverdale« odšel 23. novembra iz Hongkonga v Vladivostok, a še danes se ne ve, kje da je; »Royalist« je par dni prej odplul iz Singapora v Hongkong, a o njem ni nobene sledu več; norveške ladje »Idun« ni nikjer in tako bi se še dalo veliko, veliko ladij navesti, ki so odplule in izginile. In kaj je z ljudmi, ki so bili na ladij? Vsakega mora neprijetno dirniti, če pomisli, da je ladja »City of Glasgow« izginila z več nego 400 potniki in 76 mornarji. Z ladjo »Lady Nugent« se je potopilo 367 vojakov in več potnikov. Kje je »Pacific« s 180, »Atlant« s 250, »City of Boston« s 191 ljudmi, to je tajnost oceana.

Londonske bolezni v boljših krogih. Ako v Londonu zbolijo kakšna imenitna oseba, najde se v kratkem vse polno bolnikov, ki imajo toisto bolezen kot prvi bolnik. Tako je zbolela princezinja Viktorija, edina neomljena hči kraljeva, na boleznijo appendicitis in se morala podvreči operaciji. Posledica tega je bila, da je imel neki zdravnik v 14 dneh 37 bolnikov, ki so si vsi domišljali, da imajo appendicitis in da jih je treba operirati. Za zdravnike so take »bolezni« prava muka. Večinoma svetujejo svojim pacientinjam — ker navadno so le ženske, ki od dolgega časa ne vedo kaj početi — naj gredo dober teden v kako privatno kliniko, da se pripravijo za operacijo. Tam jih zdravnik redno obiskuje in ko mine določeni čas, jim z vso resnostjo zatruje, da ni nobene nevarnosti več. Večkrat se pa ti »bolniki« ne dajo prepričati, da ni nobene nevarnosti, in zahtevajo odločno, da se jih operira. Neko domišljavo bolnico so morali omotiti, na kar so jo obvezali, obveze vsak dan menjavali, kot bi jo bili v resnici operirali. Še le potem je bila zadovoljna in se čutila zdravo. Nekoliko kočljiv je v takih slučajih honorar. Ako zdravnik ne zahteva celega honorarja, so ozdravjeni bolniki nezaupljivi; ako pa zahteva, se pa izpostavi eventualnim sitnostim. Vendar je neki zdravnik zahteval 3000 K in jih tudi dobil.

Pilule ljubezni. Pri policijskem sodišču v New Yorku se je zagovarjal 22letni Viljam Saimbus. Leon F. Waceter, član občine sv. Stanislava, ga je namreč obtožil, da je pred poljsko cerkvijo delil med ljudi listke, s katerimi je mladim ženskam priporočal — pilule ljubezni. Kdor mu plača eden dolar, dobi imenovano »zdravilo«, katero vsakemu dekletu jamči, da dobi v najkrajšem času moža. Listki so bili podpisani od neke ženske, katere občudovanja, da bode vsaki deklici, ki pozvije pilulo, prorokovala prihodnost. Policija je zaplenila vso zalogo čudežnih pilul in potem kemične analize doglala, da so v pilulah, napravljanih iz moke tudi takozvane »španske muhe« in sicer v toliki količini, da bi se vsaka ženska, ki bi jih požila, hipoma in kar na licu mesta — omožila. Sodnik je toženca oprostil z grožnjo, da bode v ponovnem slučaju več mesecev na otoku premišljeval o pilulah in žulzelah.

Hoch kot filozof. Znanega bigamista in morilca Hocha je obiskalo par časniskih poročevalcev v ječi v Čikagu, s katerimi je filozofiral o ženskah. »Verjemite mi«, je dejal Hoch, »da se moje žene niso poročile z menoj, ker so me ljubile, temveč samo zato, ker so mislile, da sem bogat mož. Ženska je do skrajnosti sebičen tvor in vsako žensko početje sloni na sebičnosti. One so se z menoj poročile, ker so mislile, da imam mnogo denarja in po poroki so mi dale svoj denar za

nadi, da bodo od mene še več denarja dobile.« Hoch je izjavil, da je dober kristjan. Ko so ga vprašali kako razume besede »dober kristjan«, je odvrnil: »Da, kristjan je človek, ki veruje v Krista in živi po njegovih naukih. Jaz imam pravico nazivati se kristjana, kajti nisem slabši, kakor drugi ljudje. Moj zločin ne obstoji v tem, ker sem grešil proti postavam, temveč v tem, da sem se pustil ujeti.« O zakonu je potem še povedal: »Jaz ne bi nikdar poročil kake ženske brez denarja, kajti denar je jedina tolažba za razočaranja, katere doživi vsak, kdor se oženi.« — »Zakon je slabši od loterije. Najprej mora mož prisegati, da bode vedno ljubil, in potem — ljubi vedno prisegati.« — »Čestokrat sem dejal ženskam, da bi rad za nje umrl, in potem mi je bilo žal, da nisem umrl.« — »Ljubezen se je pričela v raju in jaz sem čestokrat mislil, kje se bode končala.«

Žuželke kot hrana. Francoski učenjak G. Durand je preiskaval, koliko se rabijo žuželke kot hrana. Prišel je do zaključka, da se skoraj vse vrste žuželk na kakem delu sveta jeda. Ta navada je zelo stara; že stari Rimljani so jedli bube kozličke in nosorožca, ki so se nahajale v črvičem lesu. Prebivalci zahodne Indije jeda še dandanes ličinke rogača. Arabci se še zdaj ravnaajo po zgledu Janeza Krstnika in jeda koblice. Te se redno spravljajo v promet; treba jih je le posušiti in nasoliti in dobre so za prodajo. Mnogo narodov je mravlje, ki se pripravljajo na več načinov. Afrikanci jih kuhajo v surovem maslu, v Braziliji pa ljubijo zraven neko smolnato primes. Slamezi jeda mravljinčna jajca. Termiti ali bele mravlje se ne jeda le surove, ampak domačini v Indiji jih pražijo kot kavo, mešajo z moko in delajo iz tega nekako testo. Singalezi se hranijo od gotovih vrst bučel. Koblice so grška delikateza in iz njihovih jaje pripravljajo Mehikanci pogače. Kitajci pripravljajo iz sviloprejkine buhe okrepčujočo in vkusno hrano. Revni ljudje odstranijo le zunanost, skuha je buba in jo jeda s poprom in soljo. Da se iz bube pripravi finejša jed, se buba peče v masli, surovem maslu ali olju in z jajčevim rumenjakom pomešana; penasta zmes je jako izvrstnega okusa.

Zvita tatica. V Sarajevu je bilo pretečeni mesec tovarnarju K. Racherju ukradenih 1600 K v gotovini in zlatnine za 2000 K. Dolgo časa ni mogla priti policija tatu na sled. Šele sedaj, ko je hišna Frančiška Bjelaj, ki je več let zvesto služila pri tovarnarju, odpovedala službo ter tudi pri mestni oblasti naznanila, da se odpelje domov v Galicijo, zbudil se je sum zoper isto. Policija je je pričakala na kolodvoru ter jo preiskala. Spočetka ni našla ničesar, šele, ko ji je odvzela tudi hleb kruha, ki ga je nosila pod pazduho kot »popotnico« ter ga razrezala, našla je v njem 2860 K v bankovcih in vso ukradeno zlatnino.

Sleparstvo pri svetovni razstavi v Čikagu. »Berliner Tagblatt« poročajo iz New-Yorka, da je vlada Zedinjenih držav odredila strogo preiskavo, ker je ravnateljstvo razstave prodalo nekemu delniškemu društvu razstavna poslopja z zemljišči za 45.000 dolarjev, dočim se prava vrednost ceni najmanj na 2 milijona dolarjev.

O vdovi velikega kneza Sergija, veliki kneginji Elizabeti, se poroča, da se namerava vrniti v svojo domovino Hesensko, in sicer zategadelj, ker se namerava takoj po običajnem žalovanju poročiti z nekim višjim častnikom, ki je na dvoru velikega kneza zavzemal odlično mesto, a je po pokolenju inostelec.

Zapirajte usta ob mrzlem vremenu in dihaite skozi nos, ki je takorekoč čuvaj našega zdravja, ker fitira vdihani zrak, izločuje prah, kar je posebno v poletnem času velikega pomena. Sicer bi pa morali imeti že iz estetičnih ozirih na ulici usta zaprta in dihati skozi nos. Te razvade se seveda težko iznebimo, zato se moramo prililiti. Najlepše uspehe dosežemo s Formanovo bato, ki tudi na zastarelem nahuodu omogoči dihanje skozi nos. Poraba je kaj preprosta. Iz bate napravimo kroglico in jo v takemno zaporedoma sedaj v levo, sedaj v desno nosimo. Ako storimo to šo pravdočasno, se iznebimo takoj nahuoda, pa tudi že zastarelo bolezen hitro odpravimo. Po porabi tega sredstva postane vdihani zrak veliko bolj prijeten in svež, kar seveda ugodno vpliva tudi na sopia. Na ta način se tudi privadimo imeti na ulici zaprta usta in porabiti nos za to, za kar je ustvarjen.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 9. marca. V današnji seji poslanske zbornice je ministrski predsednik Gautsch odgovarjal na Schönererjevo interpelacijo glede intervencije ministrstva zunanjih del v zadevi govora

pruskega ministra Rheinbarna o razmerah v Galiciji: Gautsch je rekel, da se je stvar prijateljsko izvršila in prijateljsko poravnala. Zbornica nadaljuje sedaj s prvim branjem obrtne reforme. Kdaj bo prihodnja seja, še ni zagotovljeno.

Dunaj 9. marca. Domobranski minister grof Welsersheimb se je danes v posebni avdijenci poslovlil od cesarja. V parlament ga ne bo več. Kdaj se razglasi njegov odstop, še ni določeno.

Dunaj 9. marca. Danes je cesar sprejel zopet dva ogrska politika Rakovszkega in Zichyja ml.

Rusko-japonska vojna.

London 9. marca. Maršal Oyama je poročal v Tokio, da je Kuropatkin poražen in da se je moral umakniti. Japonci zasledujejo Ruse in skušajo razdreti železnico v Tieling, kar bi bilo za Ruse najusodnejšega pomena.

London 9. marca. »Times« poroča po uradnih virih, da so Rusi v desetdnevni bitki pri Mukdenu izgubili 33 000 mož, Japonci pa nad 50 000 mož.

London 9. marca. Reuterjev biró javlja iz Tokio: Kuropatkin je poražen in se umika z bojišča. Bitka pri Mukdenu je bila najstrašnejša v celi vojni.

London 9. marca. Severozapadno nad Mukdenom je artillerijski boj. Streljanje je tako silno, da se v Mukdenu tresejo vsi zidovi.

London 9. marca. »Times« se poroča iz Petrograda: Generalnemu štabu je došlo Kuropatkinovo naznanilo, da se nahajajo mogočni japonski oddelki na severozapadni strani nad Mukdenom in da je bil vsled tega prisiljen, umakniti se z bojišča.

Petrograd 9. marca. Petrogradske brzojavno agentstvo javlja: Boj ob Mukdenu je trajal tri dni, Rusi se umikajo na utrjene pozicije ob Hunhu. Japoncem se je posrečilo priti na severu Mukdena skoro do železnice.

Pariz 9. marca. »Echo de Paris« javlja iz Petrograda: Kuropatkin je bil prisiljen, opustiti svoje pozicije v centru in na desnem krilu; Rusi zapuščajo Mukden in se umikajo na Tieling. Položaj je za Ruse jako kritičen, ker jim skušajo Japonci na severu prestriči pot, vendar je upati, da se vsled utrujenosti Japoncev ruska armada v redu umakne.

Pariz 9. marca. V Petrogradu vlada največja potrtoost. Minister Jermolov je priznal dopisniku »Matina«, da se je bati kmetskega punta zlasti v harkovski guberniji.

Častite naročnike »Slovenskega Naroda«, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponové, da jim pošiljanje lista ne prestane.

strijeno in tekoče
Sarg glicerina mýlo
napravlja kožo belo in nežno.
Dobi se povsod.

Forman
proti
nahodu
Škaflija
40 v. in.
Po vseh
lekarnah.
Učinek presenetljiv. Ob pričetku
nahoda skoro nezmotljiv uspeh.

Dobrotna previdnost je podala sloveku premožno domačih sredstev in le oni izpolnjuje dolžnost nasproti sebi in nasproti svoji družini, ki se po modri previdnosti preskrbi s takimi sredstvi, ki so v stanu odvrniti teške bolezni. Takšno domačo zdravilo ki je v blagoslov vsaki družini in ki ga vsak dan rabijo milijoni ljudi, je Brázayev Francovo žganje, ki se že 40 let obnaša sijajno. Na torej mihi ne opusti rabe Brázayev Francovega žganja, kogar muči revmatizem, migrena, glavobol, protin, influenza, izmučenost. Natančno navodilo je dodelano vsaki steklenici. Zahtevajte izključivo Brázayev Francovo žganje.

Zahtevajte
ilustrovani cenovnik
podjetja za zarnice
„Ideal“ 37
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba brez inštalacije
in nevarosti. Poraba 1 $\frac{1}{2}$ kr na 1 uro.

Na tisoče zahval-

nih pisem iz vsega sveta obsega pojasnevalna in poučna knjiga kot domaći svetovalec o lekarnarju **A. Thierryja** balzamu in centif. mazilu kot nenadomestnem sredstvu. Po štine prosto dobe to knjižico naročniki balzama in tudi sicer na zahtevo gratis. 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic balzama stane K 5, 60 malih ali 30 dvojn. steklenic K 15—franko z zabojnikom itd. 2 lončka centifoljskega mazila franko K 360.

Lekarnar **A. THIERRY** v Pregradi pri Rogški Slatini.
Naznanite mi ponarejalce in prodajalce ponaredb mojih edino pristnih izdelkov, da jih kazensko zasledujem. 3175-19

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katere okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specijalit., najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dež. lekarna **Milana Leusteka** v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 21—10

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom.
Destilerija Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5—, 1/2 steklenice K 250.— Na prodaj v boljših trgovinah. 25

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. marca: Adolf Vadal, delavčev sin, 9 mes., Streliške ulice 15, jetika.
Dne 7. marca: Knigunda Ramšak, pečarjeva vdova, 66 let, Dunajska cesta 41, ostarelost. — Jera Verbič uradnega služe žena, 46 let, Sv. Petra cesta 14, Paralysis cordis. — Karol Čamerik, črevljarski sin, 1 in pol mes., Dolenjska cesta 8, Bronchitis.
Dne 8. marca: Marija Skrabec, postrežnica, 70 let, Igriške ulice 6, ostarelost.
V deželni bolnici:
Dne 5. marca: Neža Kalan, lampistova vdova, 62 let, pljučnica. — Anton Vodnik, pek. pom. 25 let, Prolapsus intestinalis.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-9. Redni št. izdaje 736-0. 1905.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
8. 9. sv.	733.6	3.1	sl. jzah.	del. oblak.
2. 7. j.	738.9	1.7	sl. zahod.	jasno
2. 8. j. p.	738.0	9.8	sl. jzah.	jasno

Srednja večerajša temperatura: 28° normale: 24°. — Padavina 0.0 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurs dan, borse 8. marca 1905.

Waložbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100.80	100.50
4% srebrna renta	100.25	100.45
4% avstr. krona renta	100.25	100.45
4% zlatna	120.10	120.30
4% ogrska krona	98.10	98.30
4% zlatna	119.—	119.20
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.—
4% posojilo mesta Spilet	100.50	101.50
4% Zadar	100.—	100.—
4% bos. her. žel. pos. 1902	101.50	102.50
4% češka dež. banka k. o.	100.15	100.65
4% k. o.	100.15	100.65
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.40	101.90
4% pešt. kom. k. o. z.	107.65	108.65
4% zst. pisma Innerst. hr.	100.10	101.—
4% ogrske cen.	100.50	101.20
4% dež. hr.	100.—	101.—
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100.—	101.—
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.—	101.—
4% obl. češke ind. banke	100.75	101.75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.—	—
4% prior. dol. žel.	99.50	100.—
4% juž. žel. kup. 1/2. 1/4.	318.90	320.90
4% avst. pos. za žel. p. o.	101.20	102.20

Srečke.	1880.	1900.
„ od 1. 1860 1/2	188.—	190.—
„ 1864	277.—	283.—
„ tirske	172.—	174.80
„ zem. kred. l. emisije	308.—	318.—
„ II.	303.50	313.50
„ ogr. hip. banke	276.50	280.50
„ arške a. fra. 100.—	104.—	108.—
„ tirske	140.25	141.25
„ srečke	23.40	25.40
„ Kreditne	476.—	487.—
„ Inomoške	79.—	83.—
„ Krakovski	88.—	92.—
„ Ljubljanske	67.—	71.—
„ Avst. rud. križa	55.25	57.25
„ Ogr.	34.60	36.60
„ Radolfove	65.—	69.—
„ Salcburške	76.—	81.—
„ Dunajske kom.	533.50	543.50

Delnice.	92.75	93.75
„ Južne železnice	661.25	662.25
„ Državne železnice	1643.—	1653.—
„ Avstr.-ogr. banke delnice	678.25	679.25
„ Avstr. kreditne banke	789.50	790.50
„ Ogrske	250.—	250.50
„ Živnostenske	662.—	667.—
„ Premogopok v Mostu (Brüx)	517.50	518.50
„ Alpinske montan	2580.—	2590.—
„ Praške žel. ind. dr.	539.25	540.25
„ Rima-Muranyi	300.—	302.—
„ Trboviške prem. družbe	576.50	578.50
„ Avstr. orožne tovr. družbe	174.—	176.—
„ Češke sladkorne družbe	—	—

Valute.	11.32	11.35
„ C. kr. cekin	19.06	19.09
„ 20 franki	23.45	23.53
„ 20 marke	23.92	24.—
„ Sovereigns	117.22	117.42
„ Marko	95.30	95.50
„ Laški bankovci	252.75	253.50
„ Rublji	4.84	5.—
„ Dolarci	—	—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 9. marca 1905.

Termin.	100 kg. K	19.66
„ Pšenica za april	100	19.54
„ Pšenica maj	100	17.94
„ Pšenica oktober	100	17.94
„ Ri	100	15.58
„ Koruza	100	15.18
„ Oves	100	14.58

„ Efektiv. 15 vin. cenajo.

Stoj! Nečuvano! Stoj!

500 komadov za samo gld. 1.80. Prekr. pozlač. 36urna preciz. ura na sidro z veriž. gre natančno, za kar se jamči 3 leta, mod. sviln. moška kravata, 3 fini žepni robci, moški prstan z imit. drag. kamenom, jantarev ostenik za smodke, eleg. damska broša (novost), prekr. žepno toalet. ogled. usnj. denarnica, žepni nožek s pripr. par manš. gumbov, 3 naprtni gumbi iz doublezlata s pat. zapono, mičen album s 36 najl. slikami sveta, 5 šaljivih predm. v veselje mladim in starim, prav koristen spisovnik, 20 koresp. predm. in še 400 različnih predmetov pri hiši neutrpljivih. Vse skupaj z oro, ki je sama denarja vredna, samo gld. 1.80. Razpošilja po povzetju ali denar naprej 758

Windisch, IZVOZ UR
P-Fach 16, KRAKOV št. 7/5.
NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Pozdrav u slovo!

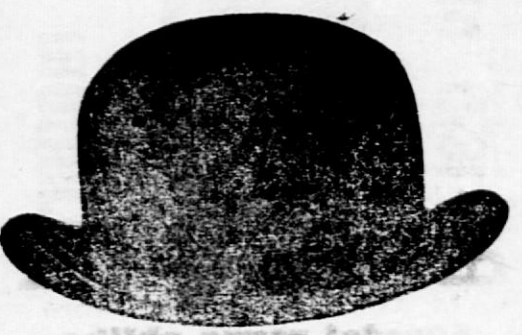
Ganjen po mnogih dokazih spoštovanja in blagohotnosti, ki so se mi izkazovali v teku ravnokar minule sezone in zadovoljen z lepimi uspehi svojega truda, pozdravljam najljubše svoje čast. učenke in učence ter jim ne kličem „Zdravstvujte!“, ampak: „Na veselo svidenje jeseni!“

Posebno se zahvaljujem visokorodnim gospem **Mariji Hanssovi, Franji dr. Tavčarjevi, gđe. Mariji Wessnerjevi, Ninki Luckmannovi, Mariji Louisi Rehfeldovi, dr. Šusteršičevi** za njih požrtvovalno podporo in pa gosp. ravnateljju **Arturju Mahru** in slav. ravnateljstvu kazinskega društva za ljubeznivo pospeševanje mojega skromnega delovanja.

Z odličnim spoštovanjem zdani

Julij Morterra
plesni učitelj.

AVGUST REPIC
sodar
Ljubljana, Kolesjske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Prešernove ulice
v posloplju „Mestno hranilnice“.

Največja zaloga
klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Centi brezplačno.

Odlikovan z zlato medaljo
na razstavi v Parizu 1. 1904.

Dragotin Puc
tapetnik in preprogar
Dunajska cesta št. 18
izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče predmete lastnega izdelka.
Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve trznjske mizarake zadruga v št. Vidu nad Ljubljano.

Pekarija slaščičarna in kavarna
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Avugust Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Izborna zaloga
namiznih in nastropnih svetilk, najnovejše vrste po nizkih cenah.

Antriga, Antriga
[kje pa si???

Sestave inseratov
oskrbuje po zmerni ceni v tej stroki izvežban uradnik.
Kdo, pove upravništvo „Slov. Naroda“.
3265—5

Adolf Dolak
Emilija Dolak rojena **Speil**
poročena.
U Ljubljani, dne 6. marca 1905.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:

Ljubljana:
Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve ulice št. 10.
Blaznik L., Stari trg št. 12.
Blaž M., Dunajska cesta št. 14.
Dolenc H., južni kolodvor.
Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
Kališ A., Jurčičev trg št. 3.
Kano A., sv. Petra cesta št. 14.
Kos I., Kolodvorske ulice št. 26.
Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
Kustrin A., Breg št. 6.
Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.
Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.
Pichlar I., Kongresni trg št. 3.
Sover M., Gosposke ulice št. 12.
Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
Svatek A., Mestni trg št. 25.
Sešark F., Selenburgove ulice št. 1.
Tenente R., Gradaške ulice št. 10.
Velkovich A., Sv. Jakoba trg 8.
Glince pri Ljubljani:
Traun Janko, trgovec.
Šiška:
Favai M., Spodnja Šiška pri kolodvoru.
Lavrenčič M., trgovec v Šiški.
Kamnik:
Ažman Marija, trafika.
Škofja Loka:
Žigon Matej, trgovina in trafika na Glavnem trgu št. 34.
Selca nad Škofjo Loko:
Bernik Josip, mizar in posestnik.
Kranj:
Florian Karl, knjigotržec.
Radovljica:
Homan Oton, trgovec.
Zgoše, Begunje pri Lescan:
Jagodic Matija, posestnik, trgovec in gostilničar.
Lesce (v bufetu na kolodvoru):
Legat Ivan, gostilničar in posestnik.
Bled:
Pretnar Ivan, trgovec.
Javornik:
Podpac Štefan.
Bohinjska Bistrica:
Grobotek Mijo, trgovec.
Sodražica:
Moro Peter, trgovec.
Ribnica:
Lovšin Ivan, trgovec.
Novo mesto:
Kos Josip, knjigovez.
Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojzij, posestnik in trafikant.
Krško:
Stanzer Henrik, trgovec.
Raka pri Krškem:
Varšek Ivan, trgovec.

Antriga se je pred zadnjim lovskim plesom „Krim“ izgubila. Kdor ga najde, naj ga odda proti primerni odškodnini v gostilni „pri Roži“.

Pekarija
na dobrem mestu, z vso opravo, se radi družinskih razmer odda takoj ali za maj.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
762—1

Adolf Dolak
Emilija Dolak rojena **Speil**
poročena.
U Ljubljani, dne 6. marca 1905.

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:

Vrhnika:
Gostilna Mantua (Fran Dolenc).
Logatec:
Japel Makso, trgovec.
Črni vrh nad Idrijo:
Lampe Ivan, trgovec.
Cerknica:
Kravanja Anton, trafikant in trgovec;
Pogačnik Alojzij, trgovec;
Popovič Janko, trgovec;
Werli Karolina, trafikantinja.
Begunje pri Cirknic:
Stergulec Ivan, hišna št. 31.
Starigr pri Ložu:
Benčina Ivan, posestnik, gostilničar in trgovec.
Postojna:
Marinšek Jakob, prodajalec.
Št. Peter na Krasu:
Novak A., na kolodvoru juž. želez.
Ilirska Bistrica:
Tomšič Roza, trgovka.
Senožeče:
Zelen Ant., gostilničar in trafikant.
Komen pri Nabrežini:
Lucija od Švara, trafika.
Zidani most:
Peterman Mary, trafika na kolodvoru.
Celje:
Miklao Marija, trafika v „Narodnem domu“.
Celovec:
Sowa Josip, časopisni biró.
Gorica:
Gabršek A., knjigotržnica.
Leban Tereza, Corso G. Verdi št. 21.
Raujak Marija, trafika na kolodvoru.
Schwarz Josip, trafika, Šolska ulica št. 2 (via scuole 2).
Trst:
Bevk M., Piazza Barriera vecchia (vogal ulice Bosco št. 1).
Lavrenčič Mihael, Piazza Caserma št. 1.
Majcen M., ulica Miramare št. 1.
Stanič Št., ulica Molin piccolo št. 8.
Opatila:
Tomašič Anton, trafikant.
Pulj:
Schütz Marija, trafika na postaji državnega kolodvora.
Reka:
Potošnjak A., Via del Molo.
Časopisni biró „Globus“, via Adamich št. 2.
Dunaj:
Hočevar Helena, trafikantinja, VIII. Alserstrasse št. 9.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, slovenskega in nemškega jezika zmožen, želi svojo službo spremeniti. — Naslov pove upravnitvo „Slov. Naroda“.

737-2

Odda se prodajalni prostor

na lepem prostoru v sredini mesta, pripraven za vsako obrt.

Kje — pove upravnitvo „Slov. Naroda“.

757-1

Iščeta se dva trgovska pomočnika

železninske in špecerijske stroke ter vojaščine prosta, dalje

dva učenca

in

starejša blagajničarka.

Ponudbe pod „Trgovina“, Ljubljana, pošto ležeče.

759-1

Osebn kredit.

V zmislu dunajske enkete (kapitaliziranje plač) se dajo državnim, deželnim, magistratnim uradnikom, profesorjem, učiteljem s plačo najmanj K 1840—, častnikom od stotnika II. razr. naprej, penzionistom (od K 1200 naprej) posojila od K 1000— do visokosti plače, event. tudi več. Mesečno odplačilo K 11.49 na 10 let, K 8.86 na 15 let za vsakih 1000 K posojila z obrestmi in anuitetami vred. Več pove Z. N. Korczak, Praga, Priori 39, I. nad. Znamka za odgovor.

627-4

Pijte

Klauerjev

Triglav

najzdravejši vseh likerjev.

812-144

Vabilo

rednemu občnemu zboru

posojilnice za sodni okraj velikolaški ter okolico

registrirane zadruge z neomejeno zavezo ki se boče vršil

v soboto, 25. marca 1905 v posojilnični pisarni v hiši št. 10 v Velikih Laščah

743

ob 3. uri popoldne

po sledečem dnevnem redu:

1. Potrditev letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelnstva in nadzorstva.
4. Prečitjanje zapisnika o reviziji.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

Načelnstvo.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osoni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane, vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osoni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregence, Curih, Zeneva, Pariz čez Am tetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osoni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane, vare, Heb, Francove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osoni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osoni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osoni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osoni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijane, vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregence, Inomost, Zell ob Jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osoni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osoni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Mirna stranka

(zakonska), išče malo stanovanje za takoj ali za majev termin. — Ponudbe do 15. t. m. pod „Mirna stranka“, poste restante, Ljubljana I.

780-1

Manufakturna trgovina

z novo opravo in popolno kurentno zalogo, na dobrem prostoru, se zaradi prevzetja drugega podjetja pod ugodnimi pogoji takoj proda.

613-4

Ponudbe pod „Prihodnost št. 105, na upravnitvo „Slov. Naroda“.

Solidno blago. Nizke cene.

damske nogavice, belo in črno perilo glave in trikot rokavice, moške in ženske, žepni robci, damske čepice, bluze, spodnja kila, predpasniki, nedoselena novost: z zvezdastimi vzorci in zvezdastimi vzorci

Edina zaloge patentovanih kravata

Vredno najnoviješe kravate.

Imenitnih tovarn.

Veliko zalogo modrega blaga

Stari trg št. 13

RUDOLF JESENKO

Modna trgovina

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakekarna naročila izvršujejo se točno in po niski ceni. Vse mere se shranjujejo in časnamenujejo. — Pri sunanjih naročilah blagovoli naj se vzorec vpelati.

Špredaj ravna oblika, ne tišči na želodec.

priporoča v največji izberi

Jlojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plakarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. jaz. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirta dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolilneja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznanu realno in fino po najnižjih cenah.

Pristni dolenski cviček

že zadacen, ki ima 4 stopinje moči, se odda na debelo po 29 kr. liter v gostilni „Triglav“ na Tržaški cesti 13 v Ljubljani.

746-2

Išče se mladenič.

Kot vajenec se išče inteligenten in zdrav, okoli 15 let star mladenič, ki bo dobival skozi 4letno učno dobo potrebno stanovanje, hrano in obleko. Tovarna se s pogodbo zaveže, da se učenec v štirih letih v stavbi glasovirjev popolnoma izobrazi.

Ponudbe: Henrik Bremitz, c. kr. dvorni zalagatelj glasovirjev v Trstu, Borzni trg št. 9.

761-1

31-18

GRAND PRIX

Parliská svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. 2921-44

Novo

ustanovljeno 630-6

moško konfekejsko trgovino

s čudovito nizkimi cenami, elegantno, moderno in trpežno delo priporoča

Jos. Rojina

Šelenburgove ulice

5

Trgovski pomočnik

železninske in špecerijske stroke, 4 leta v eni trgovini, želi službe. Nastop takoj.

Naslov pove upravnitvo „Slov. Naroda“.

742-2

Pri boljši rodbini se sprejme dijak ali gospodična

na hrano in stanovanje. Posebna sobica.

Ponudbe na upravnitvo „Slov. Naroda“.

788-2

Zlate ribice

prodaja 707-2

J. C. Praunseiss.

Dva

mala prostora

posebno pripravna za brivnico, sta še za oddati v

Narodnem domu v Trstu.

Upraviteljstvo hiše.

Bolni na pljučih in vratu, v grlu, nadušljivi!

Kdor bi se rad enkrat za vselej iznebil pljučnih in boleznih v grlu, celo najtrdovratnejših, dalje nadube, če je še tako zastarela in skoro neozdravljiva — naj se obrne na naslov A. Wolffsky v Berlinu N., Weissenburgerstrasse 79. Na tisoče zahvalnih pisem jamči za veliko zdravilno moč njegovega zdravljenja. Brošura zastoj.

636-4

20 stanovanj

srednjih in velikih, opremljenih z vsem komfortom, največjim luksusom, električno razsvetljavo, kopalnimi sobami itd.

se odda v najem.

427-8

Poizve se v zalogi I. kranjske odlikovane tovarne glasovirjev, Ljubljana, Dunajska cesta št. 11, ali pa Šelenburgove ulice št. 6, vrata št. 16.

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Trgovski pomočnik

špecerijske in delikatesne stroke ima priliko za etabliranje v središču mesta s prevzetjem za to jako pripravnega pohištva in primernih prostorov. Dovedejo se tudi odjemalci. — Ponudbe na upravnitvo „Slov. Naroda“.

727-2

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana J. KEBER Ljubljana

Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo

suknenega, platnenega in perilnega blaga

po izredno nizkih stalnih cenah.

3437-20

Poleg tega dovolim mojim cenj. odjemalcem pri odkupu

čez 10 kron 5% popusta.

Potreščine za krojače in šivilje.

Šola v Sostrem se bo zidala.

Dela so cenjena na 17.380 K, katera se bodo oddala na posamezne obrtnike.

Načrti, proračun in pogoji ležijo v pregled pri predsedniku stavbnega odbora **Franc Lipah** v Dobrunjah št. 67 od 5. do 20. t. m.

Zapečateni offeri bodo poslani predsedniku do 20. t. m.

10% varščino.

Stavbni odbor za zgradbo nove šole v Sostrem
Franc Lipah.

Za razsvetljevanje

vil, gradov, hotelov, tvornic, kavarn itd., povsod kjer ni plinarne ali električne centrale je najbolj pripraven in od strokovnih avtoritet priznan

aparatus za zračni plin

„Sirius“.

Obrat absolutno brez nevarnosti. Eksplozija izključena. Najcenejši obratni stroški. Postavi se brez koncesije v vsak prostor. Na stotine reference. 565-6

Cenovniki gratis.

F. BOTHE & Cie., Dunaj IV., Schäffergasse št. 13a.

Voda! Voda! Voda!

Prva in edina domača tvrdka za vse vodovodne naprave.

Inženir in vodni tehnik

K. LACHNIK

stavbeni podjetnik

Fran Josipova cesta 7 v Ljubljani Bethovenove ulice 4

prevzema sestave načrtov in proračunov za vodno preskrbitev kakor tudi brezhibno izvršitev takih naprav po zmernih cenah.

Tehnične izjave so brezplačne.

Tudi načrti so brezplačni, ako se izvršitev stavbe poveri tvrdki.

Najboljša izpričevala o 25 vodovodnih napravah na Kranjskem, izvršenih pod osebnim vodstvom lastnika tvrdke, so vsakočasno na razpolago. 3356-18

Natečaj.

Pri stolni cerkvi v Djakovem se ima čim prej popolniti eno **koralistiško mesto.**

Za popolnitev tega mesta se razpisuje natečaj do 15. aprila t. l.

s sledečimi dohodki:

- 1.) Letna plača 1200 kron.
- 2.) Naturalno stanovanje s prostranim vrtom.
- 3.) Šest sežnjev (24 kub. metr.) drva.

Prošnjiki naj pošljejo prošnje na preč. stolni kapitel v Djakovo do gor. njega roka, s prilogami, prošnji priloženimi, naj pa dokažejo, da niso prekoračili 40 let, da so telesno zdravi, da znajo brvaški ali pa kak drugi slovanski jezik, osobito pa da so popolnoma večji orglanja in koralnega petja. V prošnji imajo izrecno izjaviti, da so pripravljeni, ako bi se od njih zahtevalo na svoje stroške priti v Djakovo na predhodno poizkušnjo in se potni stroški povrnejo prosilca, ki je sprejet.

V Djakovu, dne 28. februarja 1905.

Stolni kapitelj:
Gabro Babić
velepredstavnik.

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan 60 kr., elegantno vezan 1 gld.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan 2 gld. 80 kr.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan 50 kr.

D. Nevešek: „4000“. Povest, broš. 50 kr.

A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš. 20 kr.

Turgenjev: Oči in sinovi. Roman, broširan 50 kr.

— Štiri novele, broš. 20 kr.

Beneš-Třebizsky: Blodna duša. Roman, broširan 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan 50 kr.

Stat. nomenis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano 40 kr.

Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširano 15 kr.

Halász: Dnevnik, broširan 15 kr.

— Razne pripovedke, broširane 40 kr.

— Dve povesti, broš. 25 kr.

Theuriet: Undina. Povest, broš. 20 kr.

A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod 1 gld.

Jurčič: Listki, broš. 15 kr.

— Gregorčičevim kritikom, broš. 30 kr.

Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: **Fran Kocbek**, Pregovori, prilike in rekl. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič
v Ljubljani.

Naznanim naročnikom se pošilja s povzjetom.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev,

voznih koles,

glasbenih avtomatov

in

pisalnih strojev.

Krasno izbero

konfekcije

za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago

perilo

vsakovrstne preproge

i. t. d.

priporočata

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo

rokavic za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetic za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn priporočata

Alozij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke

cilindre in čepice

v najnovejših faconah in v velikih izberah

priporočata

Ivan Soklič

Pod tranco št. 2. Postaja elek. železnice.

Mnogo prihranite

pri novih zgradbah in prezidavah

če rabite patentovane

malčevocementne stene in strope.

Prednosti: varno pred ognjem in gobami, ne prepušča zvoka, prihrani se mnogo prostora, traverz ni treba. Uvedeno že po vseh večjih mestih.

V Ljubljani pri hotelu „Union“
(okoli 4000 m²).

Na razpolago so svedoče vis. kr. deželne vlade, kr. ogrskega drž. stavbnega urada, mestnega magistrata zagrebskega in zagrebskega kr. gozdnega ravnateljstva.

Zaradi pojasnil in preračunov se obračajte na imetnika patenta

arhitekta HOENIGSBERG & DEUTSCH
c. in kr. dvorna stavbna mojstra v Zagrebu. 261-14

Zaradi prepustitve

samo do dne 15. marca

popolna razprodaja ur

pri

Frideriku Hoffmannu v Ljubljani

na Dunajski cesti.

Št. 3802 703-2 605-3

Razglas

o glavnem naboru leta 1905.

Podpisani mestni magistrat mladeničem v nabornih letih naznanja:

- 1.) Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano se bo vršil leto s 28., 29. aprila in 1. maja v „Mestnem domu“ na Cesarja Jožefa trgu, in sicer 28. aprila za mladeniče, ki so pristojni v Ljubljano, 29. aprila in 1. maja pa za one zunanje mladeniče, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljano.

Začetek ob 8. uri dopoldne.

- 2.) Nabornikom, odceno tudi njihovim možkim sivojem, ki se pozo vejo k naboru, je priti o pravem času treznim in snažnim na nabornišče ter naj vložijo o pravem času potrebne dokaze, če se oglase za ugodnost:
 - a) kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31 voj. zak.);
 - b) kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32 voj. zak.);
 - c) kot posestniki podedovanih kmetij (§ 33 voj. zak.);
 - d) iz rodbinskih razmer (§ 34 voj. zak.);
 - e) enoletnega prostovoljstva §§ 25—29 voj. zak.
- 3.) Naborniki, kateri žele ugodnosti po §§ 31—34 voj. zak. in imajo tudi pravico do ugodnosti enoletnega prostovoljstva, morejo se zglasiti, ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnosti, za ugodnost enoletnega prostovoljstva pri glavnem naboru.
- 4.) Kdor zanemari naborno dolžnost, ali v obče katero iz vojnega zakona izviraajočih dolžnosti, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 15. februarja 1905.

Otvoritveno naznanilo.

Usojamo si vljudno naznaniti, da otvorimo z današnjim dnem še eno

prodajalno

v Prešernovih ulicah št. 50

kjer bomo imeli v zalogi posebno bogato izbiro hišne, kuhinjske in gospodinjske opreme in vabimo tudi obenem slavno občinstvo k prostemu ogledu popolnoma urejene vzorne kuhinje.

Našo dosedanje trgovino na **Valvazorjevem trgu št. 6** bomo nadaljevali neizpremenjeno in znamenjamo z odličnim spoštovanjem

Ernest Hammerschmidt nasledniki
MADILE, WUTSCHER & Ko.

V Ljubljani, dne 6. marca 1905. 729-2

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n./M.

Zaloga pri

Anton Šarcu v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 8

specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

1289-50

Hiša

2nadstropna, v sredi mesta, s podstrešjem, v dobrem stanu na najboljšem prostoru, v kateri se nahajajo lepi prostori za vsako trgovino, se zaradi preselitve takoj **proda**. — Ponudbe pod „Nanos št. 51“ na upravnishvo „Slov. Naroda.“ 614-4

Vsaki petek se dobe sveže

morske ribe

v gostilni „pri zlati ribi“.

Pristna naravna vina, sveže pivo in okusna gorka in mrzla jedila vedno na razpolago.

Za mnogobrojni obisk se priporoča **Marija Rozman** gostilničarka.

763-1

Pravkar izšlo:

Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove. Bajke in povesti o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-27

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ 1. 1881. pričevati svoje bajke in povesti, je ostrmel slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob dolenskih Gorjancih, začudil pa se je vna nad obliko, v kakršni jih je pisatelj podajal. Snov, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in pričujoč ga šir-semu svetu, ponarodnel je pisatelj sam Trdinove spise priporočamo z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in Iliri“

broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v. eleg. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in povesti o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h, eleg. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja

v Ljubljani

Prešernove ulice 3.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamozava le ekskomptuje

izšrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Daje prodajno na vrednostno papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

vojaške ženitninske kaveje.

Exkompt in inkasso menie.

Borznarščila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.

CUNARD LINE.

Prva direktna parobrodna vožnja

TRST-NEW YORK

in nazaj. 3633-13

Vozna cena v III. razredu

Ljubljana-New York 186 K

s prosto izvrstno hrano, pijačo in 100 kg. prtljage že od Ljubljane. Najpripravnejša in najcenejša pot iz Avstrije v Ameriko.

Pojasnila in vozne karte pri

F. NOWY, agentu v Ljubljani, Dunajska cesta 32 poleg južnega kolodvora.

Fine marmelade

Ponujam brezhibne kakovosti vkuhanu sadje, svetlo in gosto za rezanje, franco na vsake poštno postajo, če odpošljem najmanj 6 z tiste vrste za kilograma.

marmelada iz pomeranč, citron, bruskev, trnj, grezdija, šipeča, boga, borovnic, brusnic in lingot

marmelada iz ribeza in malin 1-40

malina, saj, jabolčna 1-40

marmelada, čepljeva udelna s sladkorjem 1-40

malinov sok (ekstraktsko blago) 1-40

paradajzarjev sok 1 litraka posoda 1-40

čeplje prašene 1 1-40

grah, mlad, solen 1 1-40

Neugajajoče vsamem nam, če se vrne s obratno pošto

franko. Za večje porabo posebne oferte. Pod 6 kg vsaka

vrsta 10 h za kg več. 3 3-10

Scheinbergerja tvornica konserv, vkuhanega sadja na parno silo

DUNAJ, XIII Gurgasse 3.

Občinski tajnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, se takoj sprejme v službo. Plača po dogovoru. Oženjeni imajo prednost.

Prošnje naj se pošiljajo na županstvo občine Draga v kočevskem okraju do dne 15. marca 1905.

Draga, dne 2. marca 1905.

741-2

Turk, župan.

Prsten domač BRINJEVEC

preizkušen na deželnem kemičnem preizkuševališču za živila v Ljubljani.

Razpošilja v vsaki množici

IVAN MALI

v Škofji Loki. 236-20

Slovenske muzikalije

ravnokar izšle!

Govekar Fr.: Rokovnjači, uglasbil **Viktor Parma**, kompletno K 10-70.

Posamezno:

1. Onvertura za klavir K 2-50
2. Kuplet za moški glas s klavirjem 1-
3. Zora vstaja, za sopran s klavirjem 1-
4. Cvetočih deklic prsa bela, samospev (sopran), z mešanim zborom ob spremljevanju klavirja 2-
5. Mladi vojaki, koračnica za klavir in petje 1-20
6. a) Oj zlata vinska kaplja ti, samospev z moškim zborom. 3-
- b) Povsed me poznajo, samospev iz „Zdravice“

Govekar Fr.: Legijonarji, uglasbil **Viktor Parma**, kompletno K 11-20.

Posamezno:

1. Zapoj mi, ptičica, glasno, pesem za sopran s klavirjem K 1-20
2. V petju oglasimo, moški zbor s klavirjem 1-80
3. Kuplet za moški glas s klavirjem 1-
4. Romanca, samospev (tenor) z moškim zborom ob spremljevanju klavirja 1-80
5. Prička, pesem za sopran s klavirjem 1-20
6. Skoz vas, koračnica. Po besedah J. Stritarja. Za klavir (s petjem ad libitum) 1-20
7. Sezidal sem si vinski hram, samospev z moškim zborom. Za petje in klavir iz „Zdravice“ 3-

Dalje: 3268-18

Viktor Parma: Mladi vojaki, koračnica s petjem ad libitum. Že 3. izdaja. K 1-20

Viktor Parma: Mladi vojaki, za citre 1-

Viktor Parma: Slovenske cvetke, potpourri po slovanskih napevih 2-50

Viktor Parma: Triglavске rože, valček po slovanskih napevih 2-50

Viktor Parma: Zdravice, za petje in klavir 3-

Žirovnik Janko: Narodne pesmi z napevi, I. zvezek K 1-20, po pošti K 1-30.

Žirovnik Janko: Narodne pesmi z napevi, II. zvezek K 1-20, po pošti K 1-30.

Največja zaloga muzikalij v Ljubljani.

Katalogi gratis in franko.

Izposojevalnica muzikalij obsega 10.000 števil.

Mesečni abonement s premijami.

Razpošilja tudi na zunaj

Oton Fischer

trgovina z muzikalijami v Ljubljani.

P. n.

V svoji na novo restavrirani hiši na Marijinem trgu šte. 1 v Ljubljani sem otvoril

trgovino z barvami, firneži, laki in čopiči

in vsemi drugimi v to stroko spadajočimi potrebščinami.

Ker stoji moja hiša, v kateri je trgovina, v središču mesta in glede prometa na najugodnejšem prostoru v Ljubljani, upam, da bo to mojim p. n. odjemalcem pri nakupovanju veliko bolj priročno.

Kakor v svoji stari trgovini, ki obstoji od leta 1832. in ki bo obstojala še nadalje, tako hočem tudi v novo otvoreni trgovini prodajati le solidno blago in po dosedanjih cenah, ter sem uverjen, da mi ne ostanejo zvesti samo moji dosednji p. n. odjemalci, nego da si pridobi moja nova trgovina še novih.

Z odličnim spoštovanjem

Adolf Hauptmann.

724-2

Izdelovanje oprem za neveste.

Ustanovljeno leta 1870.

PERILO

Lastni izdelek

Lastni izdelek

za gospode, dame in otroke

zaradi izvrstnega kroja, natančnega dela in zmerne cene znano daleč čez meje Kranjske, priporoča

trgovina z modnim blagom za gospode in dame in trgovina za opreme

C. J. HAMANN

dobavitelj perila c. in kr. Visokosti, različnih častniških uniformiranj, zavodov itd.

Ljubljana. * Mestni trg šte. 8. * Ljubljana.

Perilo po meri se prav brzo zgotavlja.

Napravljanje oprem za novorojence.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime!

„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-55

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)